

Масові поховання цивільних та солдатів ЗСУ під Ізюмом, 15 вересня 2022 року

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ

звіт комісії ООН про дії російської армії в Україні

Російська влада скоїла численні порушення міжнародного права у регіонах України в ході повномасштабного вторгнення – про це йдеться в звіті Незалежної міжнародної комісії з розслідування порушень в Україні, який вона оприлюднила 16 березня.

Згідно з текстом, члени Комісії відвідали 56 населених пунктів та опитали 348 жінок і 247 чоловіків, «оглянули місця руйнувань, захоронень, місця ув'язнення і катувань, а також залишки зброї, та ознайомилися з великою кількістю документів і звітів».

«До воєнних злочинів на-

лежать напади на цивільне населення та об'єкти енергетичної інфраструктури, умисні вбивства, незаконне позбавлення волі, тортури, звалтування та інші види сексуального насильства, а також незаконне переміщення та депортація дітей», – йдеться в пресрелізі на основі звіту.

У документі Комісія наводить встановлені факти нападів російських військ на цивільну інфраструктуру, сексуального насильства над цивільними, незаконні вивезення мирних жителів, в тому числі дітей, до Росії.

Крім того, автори звіту звернули увагу на атаки на

енергетичну інфраструктуру, які почалися минулої осені.

«Крім того, Комісія встановила, що, починаючи з 10 жовтня 2022 року, серійні атаки російських збройних сил на енергетичну інфраструктуру України та застосування тортур російською владою можуть бути прирівняні до злочинів проти людяності», – йдеться в звіті.

Комісія рекомендувала розслідувати факти злочинів і «притягнути винних до відповідальності як на національному, так і на міжнародному рівні».

Фото: «РС»

«МОЖЕТЕ НА МЕНЕ РОЗРАХОВУВАТИ»

Пілот НАТО запропонував українській владі подумати про залучення приватних військових пілотів для захисту українського неба і зголосився бути першим із них.

Американський пілот і ветеран кількох воєн Ден Гемптон заявив, що готовий воювати в Україні, якщо Києву вдасться домогтися постачання літаків F-16. Про це він сказав в інтерв'ю «Голос Америки».

Гемптон заявив, що не сумнівається у професіоналізмі українських пілотів, проте на їхнє перенавчання на F-16 піде багато місяців, у той час, як вони потрібні зараз на полі бою.

За його словами, виходом із ситуації може бути залучення приватних військових пілотів для захисту українського неба.

«Це швидше рішення, ніж відправляти українських пі-

лотів у США на програму навчання. Це буде добре, коли війна закінчиться, але ви повинні спочатку виграти війну, і це один зі шляхів як це можна зробити», – сказав Гемптон.

Він зазначив, що знайдеться чимало американських пілотів, які бажають повоювати в Україні, якщо це питання буде вирішено на рівні уряду.

«Я навіть сам поїду, я стану номером один, можете на мене розраховувати», – наголосив американський пілот.

На рахунку Дена Гемптона 151 бойовий виліт, протягом своєї 20-річної кар'єри він брав участь у війнах в Іраку, Косово та Перській затоці.

Фото: Facebook Dan Hampton Author

СУД У ГААЗІ ВИДАВ ОРДЕР НА АРЕШТ ПУТІНА

Міжнародний кримінальний суд в Гаазі 17 березня видав ордер на арешт президента росії владіміра путіна через ситуацію в Україні.

Крім путіна, палата досудового провадження II видала ордери на арешт марії львової-белової, яка є уповноваженою президента росії у справах дитини. Про це мовиться в пресовому повідомленні МКС.

путіна та львову-белову підозрюють у скоєнні воєнного злочину. Зокрема, незаконної депортації переміщення дітей із окупованих територій України до росії.

У суді наголосили, є достатньо підстав вважати, що кожен підозрюваний несе відповідальність за воєнний злочин незаконної депортації. Це завдало шкоди українським дітям.

Окремо зазначили, що ордери на арешт є таємними – задля захисту потерпілих і свідків, а також з метою забезпечення розслідування. Проте депортації відбувається досі, тому потрібно проінформованість громадськості. У Палаті додали, це може сприяти запобіганню подальшому вчиненню злочинів.

«В інтересах правосуддя уповноважити Секретаріат оприлюднити наявність ордерів, імена підозрюваних, злочини, за які видані ордери, і міри відповідальності, встановлені Палатою», – мовиться у повідомленні.

Ордери видали на підставі клопотань, які прокуратура подала 22 лютого 2023 року.

Реакція України

Голова Офісу Президента Андрій Єрмак наголосив, що відповідне рішення Міжнародного кримінального суду в Гаазі є лише початком. Рано чи пізно голова терористичної держави відповідь за всі злочини російських окупантів в Україні.

В Офісі генпрокурора пояснили, що відтепер російський президент має офіційний статус підозрюваного у скоєнні міжнародного злочину. Це означає, що за межами росії путіна мають заарештувати та передати до суду. Крім того, світові лідери тричі думатимуть, перш ніж тиснути йому руку.

Як відреагували в росії

Речниця МЗС росії марія захарова каже, мовляв, рішення Міжнародного кримінального суду для росії не мають жодного значення.

росія не є учасником Римського статуту Міжнародного кримінального суду і зобов'язань щодо нього не несе. Тому у кремлі сподіваються, що юридичної відповідальності уникнуть.

Ольга Музика,
«24 канал»

Далі... стор. 2

ПРЯМА МОВА

Олексій Данілов, Секретар РНБО:

Росія фрагментується, Росія не буде в тих межах (які існують зараз – 24 Канал), і зупинити цей процес уже неможливо. Якщо про цей процес починає говорити сам Гітлер на прізвище Путін, то майже на увазі, що це так і буде відбуватися. Вони вже зараз ведуть розмову про перенесення столиці вглиб Росії, і багато інших процесів – вони вже йдуть.

Олаф Шольц, канцлер Німеччини:

На мій погляд, необхідно, щоб путін розумів, що він не досягне успіху зі своїм вторгненням та своєю імперіалістичною агресією, і що він повинен ввести війська. Це основа для переговорів.

Без українців не буде рішень. ...Дуже важко судити про те, що буде далі в Україні, але є дещо абсолютно зрозуміле: ми продовжуватимемо підтримувати Україну фінансовою, гуманітарною допомогою, а також зброєю.

Він (Джо Байден — ред.) дуже поінформований про міжнародні відносини. Я думаю, що він один із найкваліфікованіших президентів, який знає, як йдуть справи у світі, що важливо в часи, які стають все більш небезпечними.

Анастасія Панова, учасниця «Miss Eco International» у Єгипті:

Усі учасниці знали, що в мене відбувається, всі співпереживали. Але другого дня директор "Miss Eco International" сказала всім відкрито: "Ніхто не має права фотографуватися з Анастасією з України та з її прапором". Це був третій тиждень війни в Україні, мої батьки, вся моя сім'я там, я на нервах, і вона каже це 40 учасницям. Спершу у мене були сльози, потім я збрала волю в кулак і сказала собі: "Так, ти не приїхала за короною. Ти прийшла заявити, що в нас війна. Якщо в тебе є голос, його використовуватимемо, незважаючи на те, що кажуть нам організатори. Мені було все одно.

Я прокинулася того ж ранку і сказала сама собі: "Анастасіє, пам'ятаєш, ти дев'ять років співала в церковному хорі? Настав той момент, коли ти маєш взяти свій прапор, вийти на сцену і заспівати якусь українську пісню. Ти можеш". Я так і зробила. Заспівала я погано, але намагалася тільки не розплакатися. Пам'ятаю, як на мене дивилася директор. Вона не розуміла, про що пісня, але думала, що якась бунтівна, щоб почався мітинг. На диво, я доспівала, і ніхто мені й слова не сказав.

Михайло Подоляк, радник голови Офісу президента:

Якщо Оскар поза політикою, як тоді розуміти документальний маніфест Навального, де внутрішня російська політика переповнена? Якщо Оскар поза контекстом війни в Україні та масового геноциду українців, чому ви постійно говорите про гуманізм і справедливість?

Володимир В'ятрович, народний депутат України:

Оскар «Навальному» — це не про кіно, а про реальність в якій досі шукають «хороших руских».

Тетяна Мокрді, журналістка:

«Навальний» отримав Оскар. Це красномовна відповідь на те, як світ розуміє, що відбувається в Україні. Не розуміє!

Казка про «хороших руских» сприймається на ура з оплесками і статуетками. І нікого не цікавить, що Навальний говорив про Крим. Ну, звісно, дружина зі сцени про Україну не згадала.

Роман Гришук, народний депутат України:

«Оскар» відмовляє президенту Зеленському в виступі, щоб не було політизації конкурсу і згадування війни і дає статуетку фільму про Навального і про Першу світову війну.

Все, що треба знати про цього річну премію.

Патріарх кіріл (гундяєв) про виселення ченців упц мп:

Києво-Печерська лавра – це перший монастир Київської Русі, що існує з XI століття, родоначальник загальної духовної та чернечої традиції російського, українського та білоруського народів. Це колиска нашої цивілізації та національних культур.

сайт мзс рф:

В основі цих порушень є репресивна політика київського режиму (мається на увазі керівництво України), спрямована на знищення Української православної церкви.

...кричущі порушення загальнолюдських та конституційних прав православних віруючих.

Прагнення під надуманим приводом за допомогою репресій позбавити канонічну православну церкву однієї зі своїх головних святинь.

Це, фактично, пік гоніння на канонічне православ'я в Україні.

Папа Римський Франциск про виселення московських попів з Києво-Печерської Лаври:

Я прошу сторони конфлікту поважати релігійні місця. Люди будь-якої конфесії, які присвячують себе молитві, є підтримкою для народу Божого.

Віктор Єленський, вчений-релігієзнавець, голова Державної служби етнополітики і свободи совісті:

Коли після широкомасштабного вторгнення відбулося засідання Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, то члени ВРЦіРО закликали представника упц (мп): покайтеся перед українським народом. За те, що просторікували про «громадянську війну», про «Крим сам відпав», за те, що відмовлялися вшанувати українських воїнів... Покайтеся, і народ вам простить. Але священноначалля не хотіло нічого змінювати, воно воліло перечекати.

Це дуже важлива і показова обмовка (існування ПЦУ спровокувало широкомасштабну війну — ред.). Дійсно, прагнення українців мати свою церкву розлютило агресора. Як і бажання розмовляти своєю мовою, мати свій гімн і герб, власну державність, жити своїм життям зрештою.

Адже проголошена «денацифікація» є нічим іншим – і найбільш відверті кремлівські пропагандисти це навіть підкреслюють – деукраїнізацією. І синодали мають рацію – погодилися би бути російськими васалами, не «вискакували б з-під москви», за виразом митрополита Василя Липківського, то й війни б не було. Бо, бач, схотіли бути вільними.

У цій глибинній, неартикульованій, придушеній заздрості до бунтівника, який наважився розірвати кайдани, які не наважився розірвати ти сам, і полягає, скидається, це люте несприйняття ПЦУ з боку єпископату упц (мп). Якщо почитати й послухати речників упц (мп), то головний ворог для них – не путін, а ПЦУ; не кіріл, який закликає до нищення України, а патріарх Варфоломій, який закликає світ стати поруч з нашою країною.

Олександр Саган, релігієзнавець, професор:

“Бо легше верблюдові пройти крізь вушко голки”, ніж єпископу упц мп відмовитися від “русского міра”... Багато шуму викликало вітання митрополита Польської ПЦ Сави єресирарху кірілу. А от власні “поздоровляльники” якимось залишилися у тіні. А варто оцінити і ці “шедеври” “політично-богословської думки”... “Міжусобна війна, спровокована зовнішніми силами”. Так у Тернополі і Кременці “мітрополіт с паствой” оцінює нинішню війну... Рік широкомасштабної і дев'ять років від нападу росії на Україну та анексії наших територій нічого не змінили у самоусвідомленні тернопільського (!) ієрарха. Тому поки існує прямиий вплив кіріла на паству в Україні, ситуація у нас не зміниться... І чи не варто співробітникам СБУ попитати у митрополита, яку таку “громадянську війну” він має на увазі, і що то за “зовнішні сили” спровокували війну.

В АЛЬБОМ УСІМ РОСІЙСЬКОМОВНИМ УКРАЇНЦЯМ!

14 березня владімір путін відвідав Бурятію, де сказав такі слова:

"Для нас це боротьба за наших людей, які проживають на цих територіях... Ми – багатонаціональна країна. Але все-таки це "русский мир". Якщо ви поспілкуєтеся з людьми, які приїжджають звідти, – я з ними зустрічався – вони нічим не відрізняються від нас із вами, ну нічим! Вони такі самі, як ми. Вони – це частина нас, як же їх можна кинути?"

За його словами, росія терпляче протягом десятиліть намагалася налагодити відносини з Україною, але ситуація змінилася після другого Майдану у 2014 році, який путін назвав "державним переворотом з подачі Заходу". Після цього в Україні нібито почалося "просто фізичне нищення тих, хто виступав за розвиток нормальних відносин з росією". А саме на цих людей москва і спіралася, пояснив путін.

"Там уся країна російськомовна, по суті справи. Спіралася на тих, хто вважав себе частиною великого "русского мира", вважав себе частиною нашої культури, мовного середовища, вважав себе частиною наших спільних традицій та іншого. Ми на цих людей спіралась".

«ГУ»: Українці, продовжуйте «дакати» і «какати» і в Канаді ви будете людьми путіна.

СУД У ГАЗІ...

Закінчення з стор. 1

Народна депутатка від "Слуг народу" та голова Постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) Марія Мезенцева констатувала, що росія не ратифікувала Римський статут Міжнародного кримінального суду, однак це не стане на заваді до того, аби путіна притягнули до відповідальності.

Радник голови ОП Михайло Подоляк також прокоментував це рішення суду в Гаазі.

"Світ змінився... Тому МКС видав конкретний ордер на арешт... "стратега" путіна?"

1. Це конкретний сигнал російським елітам. Що з ними буде далі. І чому "як раніше" не буде...

2. Це початок кінця росії у нинішньому вигляді на світовій арені.

3. Це безпосередня юридична процедура. Дочекайтесь", – написав він у Твіттері.

Що сказав Кулеба

Голова Міністерства закордонних справ України Дмитро Кулеба наголосив, що справедливість невдовзі восторжествує.

«Колеса справедливості крутяться: я вітаю рішення МКС видати ордери на арешт владіміра путіна та марії львової-белової за примусове переміщення українських дітей. Міжнародні злочинці відповідатимуть за крадіжки дітей та інші міжнародні злочини», – написав очільник МЗС.

«ЄВРОПЕЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ УКРАЇНИ»

Виступ міністра закордонних справ Дмитра Кулеби на саміті Україна-Оксфорд 2023

Дорогі друзі,

Є три моменти, які я хотів би, щоб ви запам'ятали з мого виступу:

1. Немає альтернативи міцному закріпленню України як частини Заходу, до якого вона завжди належала;

2. Безпека всієї Європи невіддільна від безпеки України;

3. Вступ України до НАТО та ЄС відповідає стратегічним інтересам Заходу.

Тепер розглянемо кожен із цих пунктів детальніше.

У попередні десятиліття європейська та євроатлантична інтеграція України іноді дійсно здавалася пошуком невловимої лінії горизонту.

Водночас невизначеність щодо членства України в ЄС і НАТО була однією з найсерйозніших стратегічних помилок. Західні політики виправдовували свою нерішучість, представляючи її як обережну політику, спрямовану на заспокоєння страхів росії. Натомість це була стратегія, а відсутність стратегії.

Важко сказати, що саме призвело до помилкової політики. Погане розуміння України, небажання оцінювати її за власними чеснотами чи бачити як самодостатнього партнера, а не фактор у політиці щодо росії. Брак українських студій на Заході, брак сильних українських голосів у світі чи брак ширшого стратегічного бачення в ЄС і НАТО. Але правда полягає у тому, що нас тримали на відстані дружнього рукостискання.

росія, на відміну від Заходу, завжди мала довгострокову стратегію щодо України. росія діяла там, де Захід вагався. І чим довше двері ЄС і НАТО для України залишалися навістіж закритими, тим більше зрос-

тало переконання путіна, що він може розширити кордони росії на захід з несуттєвими наслідками для себе або взагалі без них.

Потрібен був спротив України генеральної агресії росії, щоб усі остаточно переконалися: Україна дійсно є невід'ємною частиною Європи та Заходу. Ми не шукаємо абстрактних «європейських горизонтів». Україна не мусить нікуди йти; вона бореться за право залишатися там, де завжди була: в Європі.

Такий погляд відповідає історичним фактам. Україна була частиною європейського проекту ще з часів давньої Русі. Коли київський князь Володимир Великий обрав християнство, він обрав Європу. Ярослав Мудрий продовжив цей шлях, видавши трьох своїх доньок за європейських монархів.

Руські еліти у Великому князівстві Литовському та Речі Посполитій, Українська козацька держава, УНР. Україна завжди мала бути європейською державою, якби не російський імперіалізм.

росія викрала Україну з європейського дому, намагаючись заборонити українську мову та стерти українську ідентичність. У 1917 році імперія розпалася, але невдовзі відродилася у формі радянського союзу. Після цього був Голодомор-Геноцид і 70 років радянського гніту, концтаборів і тиранії. Імперія знову впала в 1991 році. Але росіяни так і не провели жодної роботи над своїм імперським і тоталітарним минулим.

Сьогодні путін думає, що його загартівницька війна в стилі 19-го століття відродить імперію. Натомість те, що ми сьогодні спостерігаємо,

це третє падіння імперії. З історичної точки зору зрозуміло, що лише перемога України врятує світ від повернення у найтемніші часи імперських воєн і сфер впливу.

Це підводить мене до другого пункту. Неподільність безпеки України та Європи в цілому.

Уявімо на мить, як виглядала би європейська безпека, якби Україна впала за кілька днів після вторгнення, як дехто передрікав?

Міжнародна позиція, репутація та вплив НАТО та ЄС впали б до найнижчого рівня в історії. Безпека та добробут мільйонів сімей в Європі та загалом на Заході опинилися би під прямою загрозою.

Хибно думати, що знахабніла росія не шукала би нових жертв. Молдова, країни Балкан, Центральної Європи та Балтії. путін не збирався зупинитися на Україні.

Отже, зрозуміло, наскільки фундаментально пов'язана безпека України з безпекою всієї Європи.

Наші партнери все більше усвідомлюють це. Військова підтримка, яка була немислимою трохи більше року тому, тепер стала реальністю. Зараз важливо, щоб усі оголошені пакети підтримки були якнайшвидше доставлені, щоб Україна отримала вирішальну перевагу. Не може бути жодних табу щодо надання зброї. Україна має отримати все, включно з бойовою авіацією.

У день, коли війська союзників висаджувалися на берегах Нормандії, Король Георг VI сказав: «Цього разу завдання полягає не в боротьбі за виживання, а в боротьбі за остаточну перемогу заради правого діла». Ці слова актуальні сьогодні.

Наше праве діло — це захист міжнародного порядку та Статуту ООН, міжнародного права та фундаментальних принципів суверенітету, рівності, прав людини та основних свобод. Одним словом, всього того, що забезпечувало десятиліття мирного розвитку мільйонів людей на Заході.

Україна бореться за процвітаючий, мирний, вільний і демократичний світ для всіх.

Це підводить мене до останньої думки. Лише повна інтеграція України в європейські та євроатлантичні інституції забезпечить такий світ.

Членство України в ЄС і НАТО не слід сприймати як благодійність чи відкуп. Воно становить прагматичний інтерес для самої європейської спільноти. Членство України в ЄС та НАТО стане гарантією довгострокового миру та стабільності.

Натомість подальша невизначеність була би дуже необачною. Половинчасті рішення, такі як утримання України на периферії чи в залі очікування, здатні лише спонукати подальшу російську агресію, що не в інтересах Європи.

Не треба оглядатися на те, що скажуть в москві. З путіним все скінчено. Він виклав усі свої карти на стіл. Він банкрут. Але Україна має перемогти, щоб він не отримав винагороду за все вчинене. Ми обов'язково здобудемо її за тривкої та вчасної підтримки партнерів.

Дякую за увагу і
Слава Україні!

13 березня 2023, Оксфорд,
Сполучене Королівство

ПРОТИСТОЯННЯ ДВОХ СВІТІВ

Два дні між подіями, які можуть визначити, як виглядатиме світ за 5 років. Або за десять. Спочатку, минулої п'ятниці (10 березня) Саудівська Аравія та Іран заявили про поновлення дипломатичних відносин. Зверніть увагу, де це відбулося — в Пекіні. Араби та перси ніколи не були фанатами одне одного, а з моменту ісламської революції в Ірані майже ворогували. Тепер Китай показав, що може "примирити" недемократичні, авторитарні країни. Стабільність в Арабській/Перській затоці — саме так по-різному її називають у Саудівській Аравії та Ірані — для Китаю важлива, адже це про нафту, але також про нову роль Китаю у світі.

Майже одночасно сьогодні в Сан-Дієго Байден зустрічається з прем'єрами Великобританії та Австралії — і це про стримування Китаю, який вважає, що проти нього створюється "нове НАТО". Кар-

тина все більше нагадує протистояння демократичного і недемократичного світів і одночасно США та Китаю. Місце України в цій системі очевидне: ми остаточно стали частиною західного демократичного світу і будемо разом з ним. Демократичний світ буде з нами. Авторитарний світ теж буде допомагати росії — не тому, що має до неї симпатію, а тому, що це логіка глобальних альянсів. Поки ми бачимо пряму допомогу Ірану, Білорусі та Північній Кореї, але до них можуть доєднатися інші. Маємо кожен день доводити демократичному світові, що це і його війна. Для тих, хто це не до кінця зрозумів, і таких ще багато. Захід сильніший за Схід, але має хотіти перемогти і мати стратегію перемоги, а не стратегію компромісу. Це задача майже така сама важлива, як перемога на фронті.

Павло Клімкін

«БЕЗПЕКА УКРАЇНИ — ЦЕ БЕЗПЕКА ВСЬОГО СВІТУ»

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак під час зустрічі з Президентом США Джоозефом Байденом у Сан-Дієго заявив, що найвищим пріоритетом зараз є продовження військової допомоги Україні.

Про це повідомляє пресслужба Білого дому.

«Наш найвищий пріоритет — продовжувати надавати військову допомогу Україні, тому що їхня безпека — це наша безпека», — зазначив Ріші Сунак.

Він додав, що за останні 18 місяців виклики, з якими країни Заходу стикаються, лише зросли. Незаконне вторгнення росії в Україну, зростаюча наполегливість Китаю, дестабілізуюча поведінка Ірану та Північної Кореї — все це загрожує створити світ, який буде охоплений небезпекою, безладдям і розколом. Тому Велика Британія оголосила про збільшення оборонного бюджету своєї країни.

«Зіткнувшись із цією но-

вою реальністю, нам, як ніколи, важливо зміцнити стійкість наших власних країн. Ось чому Велика Британія сьогодні оголошує про значне збільшення нашого оборонного бюджету. Ми надаємо додаткові 5 міль-

ярдів фунтів стерлінгів протягом наступних двох років, одразу збільшуючи наш оборонний бюджет приблизно до 2,25 відсотка ВВП», — наголосив британський прем'єр.

Фото: «Прямий»

365 ДНІВ ВІДВАГИ І ОПОРУ

Ліда М. Васи́лин,
Ліга Українок Канади,
відділ в Едмонтоні

В п'ятницю, 24 лютого 2023 р. українська громада Едмонтону приєдналася до всеканадської акції відзначення трагічної річниці повномасштабного нападу на суверенну українську державу. Приблизно 2,000 осіб зійшлося перед Альбертською Легіслятурою, щоб засвідчити свою солідарність з українським народом. Мимо надзвичайно зимної погоди і пекучого морозу, приєдналися різні покоління українців, від малих дітей до найстарших і в тому числі багато найновіших переселенців з України до Альберти.

Акцію співорганізували Едмонтонський відділ Конгресу Українців Канади, Едмонтонський відділ Молоді Українського Національного Об'єднання, Провінційна Рада КУК та український консулат. Ведучими програмою були Інна Івченко та Катерина Дідух. У своїх словах вони підсумовували неймовірні події, які змінили життя українського народу за останній рік. Інна Івченко сказала: «Ми, українці, сильніші ніж ми думали і наш ворог навіть гірший, ніж ми думали про нього. Позаду 12 місяців повномасштабної війни, 52 тижні неймовірного опору і 365 днів ми творимо історію. Але кризь кров, піт і сльози, ми доводимо всьому світу, що ми дозріла нація, згуртована, мужня, зі сильною волею до спротиву і перемоги».

Катерина Дідух сказала англійською: «Мільйони українців зробили вибір, не білий, а синьо-жовтий прапор, кольори, які стали синонімом хоробрості, не упокорення агресорові, а спротиву та боротьби за свободу. Це вже 365 днів українці творять історію, але ми мусимо пам'ятати, що це також дев'ять років російсько-української війни. Ми тут, далеко від рідного краю, але ця війна завжди в наших думках. Передова та окуповані міста можуть бути тисячі кілометрів від нас, але ми кожного дня відчуваємо втрати у наших серцях. Але серед болю, горя та розбитого серця ми також знайшли силу та єдність, як нація, більше, ніж будь-коли раніше».

Високопреосвященний протоієрей Корнилій Зубрицький від імені Митрополита Іларіона Української Православної Церкви Канади прочитав змістовну молитву, в якій просив Господа захистити український народ. Цю молитву Православної Церкви України читають під час кожної Літургії в храмах УПЦК:

Молитва за Україну

Господи Боже наш, Ти Бог Єдиний на небесах і на землі, Ти володієш усіма царствами й народами. В руках Твоїх міцність і сила, й ніхто опиратися Тобі не може. Ти сидиши на херувимах і Тебе безперестанно осівають серафими, тож що може

проти Тебе людина? Приклони, Господи, вухо Твоє й почуй; споглянь очима Твоїми й побач злі наміри ворогів наших. Віримо, що Ти один Милостивий і Сильний, і можеши позбавити нас від рук їхніх. Ти зберіг раба Твого Давида від руки сильного, вкотре показавши, що сила Твоя в немочі звершується, і прийняв журбу серця Езекиї, подавши йому продовження років життя. Подай же мир і спокій боголюбивому народові нашому, й не віддай нам за гріхи наші. Бо пам'ятаємо слова Спасителя нашого, Єдинородного Сина Твого й Господа нашого Ісуса Христа: «Всі, хто взяв меч, від меча загинуть». Тож не на зброю нашу, а лише на Тебе надію покладаємо, силу Твою відаючи. Ти твориши чудеса, від Тебе перемога й поразка. Даруй Україні нашій мир глибокий і непорушний, від війни та нашестя супротивників оберігаючи, й усе блага на користь душевну й тілесну подаючи. Бо Ти є Бог милості, Цар миру й Спаситель душі наших, і тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині й повсякчас, і на віки віків. Амінь».

Владика Давид Мотюк, єпископ Едмонтонський, УГКЦ, представив особливу українську ікону. Він сказав: «Ця ікона Божої Матері була подарунком від Українсько-Канадської Асоціації Громадянських Свобод (Ukrainian Canadian Civil Liberties Association), яка вшановує воєнів, зокрема тих, які служили Канаді під час Другої світової війни. Для нас сьогодні ця ікона має особливе значення. Це робота відомого київського іконописця Олександра Клименка, яка прибула до нас лише сьогодні. Ця ікона, під назвою «Герої свого

дня», написана на дошках зі скринь амуніції. Ця ікона подарована українським католицьким і українським православним катедром по всій Канаді і подорожуватиме по всіх наших парафіях і по наших школах. Я маю шану попросити Архієпископа Річарда (Сміта) з Едмонтонської (Римокатолицької) Архієпархії стояти разом зі мною і благословляти вас і всіх людей цією іконою, відаючи вас під покров Матері Божої». Владика Давид і Архієпископ Річард підняли ікону високо над своїми головами і разом благословили людей перед собою.

Генеральний Консул України Олександр Данилейко виступив з палким словом: «365. Це не можливо повірити — 365 днів тому прекрасна країна, мирна, спала спокійно, не очікуючи такого віроломного нападу, а рано-вранці почався жах. Почався жах для країни, для мирних людей, які хотіли жити в своїй країні, розвивати її, говорити своєю мовою, співати своїх пісень, коли один знавісний диктатор вирішив, що ця країна не повинна існувати, що цей народ не повинен бути, що ця мова не повинна звучати. Не можливо повірити, коли це згадуєш. Я пам'ятаю той момент, коли почалися перші новини про те, що бомблять міста в Україні. Я не міг повірити в це! Я не міг повірити, що в 21-му сторіччі це може відбуватися. Ми почали дзвонити своїм дітям в Україну, в Київ, казати і ці страшні слова: «Діти, прокидайтеся, почалася війна». Я не міг повірити, що це відбудеться, але це сталося.

Нам дали три дні, і вони хотіли за три дні зламати нас і проголосити

свою владу в Києві. Зараз 365 днів, і ми все ще стоїмо. Ми все ще сильні, сильніші, згуртовані та рішучі виграти цю війну, перемогти нашого ворога та звільнити нашу землю. І ми обов'язково це зробимо, бо ми — українці.

Ми сильні і маємо підтримку, тому що весь демократичний вільний світ підтримує Україну. І ми дякуємо вам, усім вам, канадцам та іншим народам, які прийшли тут сьогодні ввечері, хто підтримував нас цілий рік, хто жертвував навіть тільки теплі слова нам, українцям, і ми це відчуваємо і ми щиро вдячні за це. Уся ваша робота, усі ваші пожертви, усі ваші долари, уся ваша підтримка має значення. І це наблизить нам нашу перемогу і збереже життя наших захисників і наших людей. Дуже дякую за все, що ви зробили, але нам все одно потрібна підтримка. Росіяни все ще обстрілюють нас, росіяни все ще вбивають наших людей, нам все ще потрібна підтримка, все більше і більше підтримки, тому, будь ласка, продовжуйте підтримувати нас, українців, і ми переможемо, і ця перемога буде наша, наша перемога для всіх вільних людей. Дуже дякую! Дякую всім Вам, всім українцям. Ми об'єднані, ми сильні. Ми переможемо! Слава Україні! Разом до перемоги!»

Від імені Конгресу Українців Канади Провінційної Ради Альберти виступила голова Орісія Бойчук. Вона подякувала присутнім, особливо представникам інших етнічних груп, за їхню підтримку. Вона особливо відзначила внесок польської громади та країни Польща, яка прийняла мільйони українців. Вона сказала, що до Альберти прибуло більше ніж 22 тисячі переміщених українців. Агресія ворога продовжується, і українська громада далі потребує підтримки. Без підтримки громади було б неможливо допомагати Україні чи надавати підтримку українцям-переселенцям, які прибули до Альберти. Орісія Бойчук попросила громаду далі обороняти Україну перед федеральним урядом, і щоб наступного разу, коли ми зберемося, щоб це було святкування Дня Перемоги України.

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- 52% українців не бажають, аби діти у школах вивчали російську мову. Натомість 42% опитаних підтримують збереження викладання мови агресора. 6% опитаних українців переконані, що російську треба вивчати більше, ніж інші іноземні мови. 3% впевнені, що на рівні з українською. І це у час війни!
- Палата представників парламенту Бельгії визнала Голodomор 1932-1933 років Геноцидом українського народу.
- Кандидат у депутати Болгарії від проросійської партії "Відродження" Атанас Штефанов у середу, 8 березня викинув з балкону мерії Софії прапор України, який назвав "фашистським". "Ми зняли фашистський прапор, якому там не місце. Йому там давно не місце. Смерть фашизму, ми не будемо легітимізувати фашистів і Голокост", – прокоментував свій вчинок політик. Кандидата в депутати похвалив лідер партії "Мир" Симеон Славчев, який також бере участь у дострокових парламентських виборах 2 квітня.
- Російські окупанти планують навесні почати нову хвилю мобілізації в окупованих частинах Луганщини та Донеччини – "ядром" нової хвилі будуть юнаки 2006 року народження.
- Президент США Джо Байден запросив на оборону у мирний час рекордну суму у розмірі 886 мільярдів доларів. Мовляв, сума обумовлена війною в Україні та загрозою з боку Китаю. Про це інформує «Reuters».
- Колишнього голову правління ПАТ "Державна продовольчо-зернова корпорація України", якого підозрюють у причетності до завдання понад 60 млн. доларів збитків підприємству, екстрадували з Литви в Україну. Національне антикорупційне бюро України не називає імені злодія, однак медіа пише, що ідеться про Петра Вовчука.
- Народні депутати пропонують визначити політичний режим російської федерації як рашизм та засудити його ідеологічні засади як людоненависницькі.
- Франція та Велика Британія націлені допомогти Україні почати контрнаступ. Мова про недалеку перспективу. Про це повідомили лідери двох країн у Парижі. "У короткостроковій перспективі наша мета – допомогти Україні провести контрнаступ", – сказав президент Франції Емманюель Макрон. Його підтримав прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак: "Ми хочемо, щоб Україна перемогла у цій війні, і у цьому намірі ми разом як один. Наше завдання – наставити Україну на максимально сильну позицію".
- Антиурядові мітинги, що відбуваються останніми днями у Кишиневі, — це частина плану росії, який втілює в життя лояльна до кремля місцева партія Шор. Остаточна мета протестів — повалення законного уряду країни. Про це у п'ятницю, 10 березня, заявив координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі. "У той час, як Молдова продовжує інтегруватися до Європи, росія намагається послабити її уряд. Їхня мета — штучно спровокувати зіткнення між мирними громадянами та поліцією та підготувати ґрунт до державного перевороту".
- Норвегія передасть Україні ще 2 повністю укомплектовані взводи системи ППО «NASAMS». Це відбудеться у співпраці зі Сполученими Штатами Америки. Декілька цих систем уже є на озброєнні української армії. Їх надали США восени 2022 року. Відомо, що максимальна швидкість випущеної з комплексу ракети здатна досягати 4,900 кілометрів на годину.
- В розвідці США повідомляють, що владімір путін збирається вести війну в Україні роками. Однак це не більше, ніж спроби налякати Захід. «Роками він може воювати, виготовляючи 20-30 ракет і запускаючи їх раз в місяць сюди. Але до того часу, навіть уже через кілька місяців, Україна буде насичена системами ППО», – зауважив політтехнолог Борис Тизенгавзен.
- Компанія німецького залізничного перевізника «Deutsche Bahn-DB Cargo», яка займається вантажними перевезеннями та логістикою, припинила безкоштовно доставляти гуманітарні вантажі в Україну. «Компанії, які хочуть відправити допомогу в Україну, мають повністю оплачувати перевезення, що зараз становить до 6,000 євро за контейнер», — пише газета «Spiegel».

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

- Історичні проекти та культурні заходи
- Медичні та гуманітарні проекти
- Важливі видання
- Документальні фільми
- Концерти та музичні записи
- Молодь та спорт
- Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки
- Громадські заходи, конференції, семінари
- Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

SONG OF UKRAINE

Новини, події, вітання та пісні на замовлення
З понеділка до п'ятниці 7:30 вечора на хвилі 1320AM
В прямому ефірі www.cjmr1320.ca

Song Of Ukraine, 9 Plastics Ave, Etobicoke ON M8Z 4B6
Телефон редакції: 416-572-8251
Email: sofuradio@gmail.com
Facebook: facebook.com/SOFUradio

РЕДАКТОР ТА ВЕДУЧА НАТАЛКА ПОПОВИЧ

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Tel.: (416) 516-2443 Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com
Суспільно-політичний тижневик
Видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обм. пор. у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських
Державницьких Організацій Канади

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин
Редактор газети – Оксана Соколик

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА
YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL

Канада: \$75

Canada: \$75

STANDARD MAIL

Канада: \$100

3CA: \$120 USD

міжнародні: \$250

Canada: \$100

USA: \$120 USD

international: \$250

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англомовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

КОСТЯНТИН ЄЛІСЄЄВ. УКРАЇНА У ГЕОПОЛІТИЧНІЙ ГРІ СІ

Тривалий час складалося враження, що Пекін визначився із своєю позицією стороннього спостерігача, який у питанні війни росії проти України і далі залишатиметься поза грою. Так було до моменту, поки не з'явилися так звані мирні ініціативи щодо врегулювання ситуації навколо України. До висловлених принципів можна ставитися по різному. Проте, позиція Китаю як глобального гравця, як постійного члена РБ ООН, як ядерної країни та однієї з найвпливовіших країн світу заслуговує на особливу увагу.

По змісту ініціатив очевидно, що цей документ не можна вважати спільною позицією Пекіну та москві, оскільки містить принципові положення (що однак, легко пояснюється тим, що ініціатива має містити пункти, які б були привабливими для України та стали своєрідною наживкою) – це і повага до принципу територіальної цілісності, і ядерна безпека, і заклик припинити обстріли цивільної інфраструктури (однак, маємо також чітко усвідомлювати, що росія добре відома своїми вміннями перекручувати навіть найбільш принципові речі). Водночас, є також моменти, які відверто збігаються з стратегічним баченням кремля – нерозширення безпечових альянсів, відмова від менталітету холодної війни, відмова від односторонніх санкцій. У такому підході ми бачимо ширший контекст та наміри Пекіна, в першу чергу, крізь призму Тайваня.

Так, вочевидь є сенс розглядати позицію Пекіна у комплексі з політикою дружби «без меж» між Китаєм та росією. І саме цей контекст змушує нас і союзників з підозрами ставитись

до ініціативи Сі Цзіньпіна, адже у глобальному протистоянні, розпочатому повномасштабною агресією кремля, вирішив відкрити карти (принаймні частково) додатковий (і чи не головний?) гравець, геополітичну вагу та значення якого не можна недооцінювати. Донині не очевидно, скільки у китайському «рецепті миру» щирості, а скільки лукавства. Проте цілком зрозуміло, що Пекін діє прагматично і найперше захищає свої національні інтереси та просуває своє бачення глобального устрою (яке навряд чи влаштує Україну). Маємо розуміти, що Пекін зацікавлений у послабленій росії (яка стає джерелом дешевих ресурсів і контролюваним голосом в міжнародних організаціях), і не виключено, що у розумінні Пекіна росія досягла достатнього послаблення, щоб виступити з відповідними мирними ініціативами та зіграти на руку росії, ініціювавши переговори та, відповідно, замороження конфлікту, чого так прагне москва. Тим паче поразка росії не в інтересах Пекіна, оскільки це значною мірою підриває плани самого Китаю на майбутнє домінування. Однак, якщо Пекін зголосився грати у серйозну гру, то треба грати. Китай має роз'яснити всі деталі своєї ініціативи і підходів, а головне – яким він бачить алгоритм відновлення миру. Можливо у цьому словесному спарингу аргументів «за і проти» щонайменше, вдасться втримати Пекін від більш «активної» підтримки москви, зокрема від летальних поставок, про що останнім часом активізувалися дискусії, як і додатково підкреслити деструктивність ядерних погроз росії для позицій самого Китаю.

Згідно із повідомленнями засобів масової інформації, ближчим часом лідер Китаю Сі планує здійснити візит до москви. Безперечно, «українське питання» як складова ширшого протистояння Китаю та росії із демократичним світом стане одним з головних питань порядку денного зустрічі Сі-путін. Після цього слід очікувати на кристалізацію спільних стратегічних підходів Пекіну та москві до врегулювання питання України та формування спільної позиції у діалозі із Заходом. Залишатись осторонь цього процесу для України дуже небезпечно та недалекоглядно.

Для того, щоб залишитись суб'єктом, а не об'єктом ретельно зрежисованої партії у форматі Сі-путін, Україна має нав'язати Пекіну свою дипломатичну гру. Так, певний важливий час було втрачено, бо, на жаль, китайський напрямок був несправедливо недооцінений.

Це і необгрунтована тривала відсутність українського посла, і різка популістична риторика на адресу китайського керівництва, і дилетантські ігри у «привітай-не-привітай», і фактичне замороження механізмів двосторонньої співпраці, які життєво необхідні в часи жорстокої боротьби за виживання української держави.

Водночас, час на державницьке лідерство та відповідальні рішення все ще є. Згаєне треба надолужувати у турборежимі.

Що робити?

– Для України оптимальним алгоритмом контактів за участю Сі є організація результативного та відвертого діалогу по лінії Зеленський – Сі (найкраще наживо, а не відеоформаті) до візиту китайського лідера

до москви. Сі мав би їхати до москви з київським нарративом, а не навпаки.

– Якщо ж таку зустріч не вдасться організувати перед московським вояжем, варто невідкладно відрядити уповноваженого посланника від Президента України до Пекіну для змістовного обміну думками та координації позицій з дипломатичним оточенням лідера Китаю.

– Китай зголосився вступити у конфлікт між Україною та росією, поки що у якості миротворця. Наше завдання – по максимуму використати ініціативу Сі та не підштовхнути Пекін пристати на бік кремля.

І наостанок. Всі звернули увагу на т. зв. миротворчу ініціативу Китаю щодо України. Проте поза увагою пройшла інша, можливо, навіть більш серйозна заявка Китаю – Глобальна безпекова ініціатива Сі, концепція якої була оприлюднена за кілька днів до позиції щодо України. Насмілимося стверджувати, що перший документ є пов'язаним із другим, тоді як обидва спрямовані на те, щоб спробувати утвердити Китай в світі у новій якості. Замахнувшись на лідерство у питанні України, Пекін прагне проштовхнути і свою концепцію глобальної безпеки, вбачаючи в українському кейсі своєрідний трамплін. Використати енергію та потенціал Китаю в інтересах України – завдання не тривіальне, але цілком можливе за умов системного підходу на засадах єдності дій Києва. Водночас, серйозність затіяної Китаєм гри вимагає також активного діалогу і координації із Заходом – будь-який діалог з Китаєм має бути достатньо транспарентним та не залишати ніяких можливостей для різночитань.

ШВЕЙЦАРІЯ УТИЛІЗУЄ СИСТЕМИ ППО, ЯКІ МОГЛА Б ПЕРЕДАТИ УКРАЇНІ

Швейцарія утилізує зенітну зброю, яку теоретично могла б передати. Йдеться про утилізацію 60 оборонних систем "Рапіра", частину яких вже демонтовано.

Рішення про утилізацію ракет викликало чимало суперечок, оскільки Швейцарія могла передати ці ракети Україні для захисту своєї інфраструктури.

Швейцарія модернізувала "Рапіри", які закупила у 1980-х роках

"Планується, що всі системи будуть демонтовані та утилізовані в рамках цих інших траншів", – повідомив речник федерального офісу оборонних закупівель "Armasuisse" Кай-Гуннар Сіверт.

До складу установки, яку Швейцарія закупила у 1980-х роках, входить стартовий майданчик і радарна система. У 2007 році федеральний уряд вклав багато грошей у модернізацію.

Тоді армія закупила 2,000 сучасних керованих ракет, які зараз також утилізуються, тому що Швейцарія виводить "Рапіру" з експлуатації з кінця 2022 року.

Як Україна б могла застосувати "Рапіри"

"Ракети старі, але ще не зовсім застарілі", – зазначив Петер Шнайдер, колишній головний редактор "Allgemeine Schweizerische Militaerzeitschrift (ASMZ)".

"Вони можуть бути дуже добре використані проти низьколітаючих цілей, таких як безпілотники", – сказав військовий експерт.

"Рапірою" також можна було б боротися з винищувачами або гелікоптерами. На думку Шнайдера, таким чином Україна могла б захистити цивільну інфраструктуру.

Член Національної ради від зелених лібералів Франсуа Пуанте, який підтримує передачу зброї Україні, назвав абсурдним рішення про утилізацію оборонної зброї у Швейцарії.

Для передачі "Рапір" не було юридичних перепон

Віцепрезидент Комісії з питань політики безпеки зазначив, що з юридичної точки зору передача "Рапіри" в Україну була можлива. Причина в тому, що "Рапіра" – це система британського виробництва.

Тому до ракет застосовуються зовсім інші правила, ніж до швейцарської зброї. Згідно з рішенням Федеральної ради від 2006 року, іноземні системи, які були зняті з озброєння, повинні бути продані назад до країни-виробника в першочерговому порядку. Швейцарія не повинна вимагати заборони реекспорту.

Однак Британія не надсилала такий запит Швейцарії і федеральний уряд вирішив утилізувати "Рапіри" у 2019 році.

Велика Британія поетапно зняла з озброєння

ракет "Рапіра" у 2021 році. У Міністерстві оборони Британії заявили у відповідь на запит, що утилізували всі ракети ще до початку війни. Пізніше утилізація викликала критику на острові. Основна теза полягала в тому, що ця зброя могла б допомогти Україні.

Окрім "Рапіри", Швейцарія виведе з експлуатації багато іноземних систем озброєнь у найближчі кілька років. Наприклад, 248 бойових машин піхоти M113 і понад 100 артилерійських гармат M109. Обидві системи є американською продукцією і обидві перебувають на лінії фронту в Україні.

Фото: Вікіпедія
Михайло Гема, «24 канал»

МАЛЕНЬКА «ПРИКОРДОННИЦЯ»

Марійка з Черкащини збирала кошти декілька років. За цей час вона заощадила 120 тисяч гривень. На те, щоб передати кошти захисникам, дівчинку надихнули батьки, які постійно допомагають українським військовим.

За пожертву Марійки вже придбали позашляховик. Це авто допоможе прикордонникам нищити ворогів та визволяти нашу землю від загарбників!

Фото і текст: «Фейсбук» Державної прикордонної служби України

НАВІТЬ УЯВИТИ НЕ МОЖЕТЕ, – ДАНІЛОВ ПРО КОРИСТЬ ВІД ОБОРОНИ БАХМУТА У НАЙБЛИЖЧОМУ МАЙБУТНЬОМУ

Олексій Данілов заявив, що українці навіть уявити собі не можуть, яка буде користь від оборони Бахмута вже у найближчому майбутньому. Щодня там ліквідують багато окупантів.

Деталі секретар РНБО розповів в ефірі телемарафону. Він розповів, що 10 березня відбулося чергове засідання Ставки верховного головнокомандувача – одне з найдовших. Упродовж 3 годин обговорювали, зокрема, ситуацію навколо Бахмута.

Сьогодні цьому питанню приділяють ключову увагу. Наразі бої тривають на околицях та у деяких місцях усередині Бахмута. Українські герої продовжують обороняти Бахмут від загарбників.

«Ви навіть не можете уявити, наскільки це буде нам корисно, для країни та нашої армії в найближчому майбутньому. Там перелопачується величезна кількість мерзоти, яка увірвалася на нашу територію», – наголосив Данілов.

У Бахмуті все всипано трупами росіян. Їх ніхто не забирає, бо «двохсоті» країні-терористці не потрібні.

Російські загарбники зазнають колосальних втрат. Зокрема, лише упродовж доби війни ЗСУ ліквідували 1,010 окупантів. Українські захисники фактично повністю знищили ПВК «Вагнера». Безславна історія терористів закінчується...

**Мар'яна Бекало,
«24 канал»**

«РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НАЦІЛЕНІ НА ПОЛЯ, ЩОБ ЗАМОРИТИ УКРАЇНЦІВ ГОЛОДОМ»

російська окупаційна армія націлена на поля України та сільськогосподарські обладнання. кремль прагне заморити українців голодом та зруйнувати одну з найважливіших ланок економіки країни.

За оцінками всесвітньої організації з розмінування «HALO Trust», міни та вибухові речовини могли забруднити територію розміром із Велику Британію.

Проблема замінувань дуже гостро стоїть у Херсонській області, де російські війська практично скрізь залишили вибухові речовини після того, як Сили оборони звільнили частину територій. Фермери вважають, що окупанти руйнують найважливішу галузь економіки України.

«Область є однією із сільськогосподарських житниць України, яка до війни славилася своїми кавунами та помідорами, а також великим виробником зерна та соняшникової олії. Згідно з державною статистикою, до вторгнення росії Херсон

виробляв більше овочів за обсягом, ніж будь-яка інша область України», – наголосили в «The New York Times».

Поки рано робити оцінки того, скільки часу може знадобитися для знешкодження всіх мін у Херсонській області. Значні ділянки звільненої території досі залишаються в зоні досяжності російських артилерійських установок. Окрім цього, вони щодня зазнають обстрілів, зокрема касетними боєприпасами.

Варто зауважити, що на зернохосвищі компанії «Нібулон», одного з найбільших у країні експортерів сільськогосподарської продукції, після проходження російських військ не залишилося жодної непошкодженої будівлі.

Влітку Україні вдалося від-

новити експорт продовольства Чорним морем. Але постачання українського зерна в рамках «зернового коридору» не покриває всіх потреб.

«Затяжна глобальна продовольча криза стала одним з найбільш далекосяжних наслідків війни росії, сприяючи повсюдному голоду, бідності та передчасній смерті», – мовиться в матеріалі «The New York Times».

У повідомленні вказують оцінки Всесвітньої продовольчої програми ООН, відповідно до яких понад 345 мільйонів осіб страждають від гострої нестачі продовольства або наражаються на ризик голоду. Цей показник удвічі більший, ніж у 2019 році.

Ольга Котів, «24 канал»

РОСІЯ ПРОСТО ВИМИРАЄ, ВІЙНА ЗАГОСТРИЛА ДЕМОГРАФІЧНУ КАТАСТРОФУ

Повномасштабна війна росії проти України посилила демографічну кризу в країні-агресорці. Хоча почалась вона задовго до вторгнення кремля.

Вплинула на ситуацію і захворюваність на коронавірус. Адаже вважають, що в росії, ймовірно, був найвищий рівень смертності з усіх країн.

Офіційно російська влада заявляла про 388 тисяч загиблих внаслідок коронавірусу, проте видання оцінює загальну надлишкову смертність росіян протягом 2020-2023 року в діапазоні від 1,2 до 1,6 мільйона. Ба більше, у росії могла бути найбільша смертність від коронавірусу у світі після Індії та найвищий рівень смертності з усіх країн – орієнтовно 850-1,100 смертей на 100 тисяч осіб.

Якщо до цієї цифри додати тих, хто втік від мобілізації за кордон або загинув на війні в Україні, то вийде від 1,9 до 2,8 мільйона осіб у 2020-023 роках. Це, окрім звичайного демографічного погіршення.

«Це навіть гірше, ніж у катастрофічні 2000-ті роки, коли населення скорочувалося приблизно на півмільйона на рік», – повідомило видання «The Economist».

За різними оцінками, росія вже втратила на війні в Україні орієнтовно 200 тисяч осіб вбитими та пораненими. Ще 0,5 мільйона до 1 мільйона переважно молодих та освічених росіян виїхали з країни на тлі мобілізації. Зокрема, у 2022

році країну залишили 10% працівників ІТ-сфери.

Також через COVID-19 та алкоголізм скоротилась тривалість життя російських чоловіків – від 68,8 років у 2019 році до 64,2 років у 2021 році.

«Військові втрати лягають важким тягарем на хворе населення, яке скорочується. росія може увійти в згубну петлю демографічного спаду. ...Демографічна згубна петля не зменшила прагнення путіна до завоювань, та це робить росію маленькою, менш освіченою і бідною країною, з якої тікають молоді люди та де чоловіки помирають у віці 60 років», – написало видання.

Видання зауважує, що проблеми росії сягають корінням на 30 років у минуле. Так, згідно з наявними даними:

- у 1994 році в росії жило орієнтовно 149 мільйонів осіб. З того часу кількість жителів країни-агресорки зменшувалася;
- за даними ООН, у 2021 році мовиться про 145 мільйонів;
- якщо закономірності збережуться, то кремль матиме через 50 років орієнтовно 120 мільйонів людей.

Такі показники опускають росію на 15 сходинку у світовому рейтингу за кількість населення. Хоч у 1995 році москва була шостою.

Видання зауважує, що внаслідок пандемії та війни протягом останніх 3 років росія втратила орієнтовно на 2 мільйони

осіб більше, ніж зазвичай.

Зверніть увагу! Видання також зауважує, що багато чоловіків бездатного віку мертві або за кордоном. Тому жінок у країні стало більше, ніж чоловіків щонайменше на 10 мільйонів. У 2021 році на кожні 100 чоловіків припадала 121 жінка, тепер дисбаланс ще більш відчутний.

Скороченням населення Росії скористається Китай

- Скороченням населення в росії скористається Китай. Адаже більшість людей в країні-агресорці – жінки. Це переважно вдови або ще не одружені.
- Для Китаю цей варіант підходить, адже китайські традиції передбачають виплату родині нареченого значної суми грошей за наречену, а також рекомендують мати власне житло. Натомість при одруженні з росіяною цих питань не виникає.
- Ба більше, росіянки більше хочуть виходити заміж за китайців, адже вони переважно не страждають від алкоголізму, приносять гроші в хату та навіть дарують подарунки.
- Саме тому ці процеси цілком можуть через декілька років змінити східну частину росії. За умови, що вона тоді ще існуватиме.

**Діана Квасневська,
«24 канал»**

«ЦЕ ЗМІНИЛО Б БАЛАНС СИЛ»

Серед країн ЄС є противники негайного вступу України до Євро-союзу. Вони вважають, що це змінило б баланс сил усередині блоку та потенційно підірвало б їхнє домінування.

Про це в ексклюзивному коментарі для «24 Каналу» розповів колишній міністр закордонних справ Польщі, польський євродепутат від групи європейських консерваторів і реформістів, представник у Парламентському комітеті асоціації Україна – ЄС Вітольд Ян Вашиковський.

В ЄС є країни, які виступають проти негайного вступу України

Вітольд Вашиковський зазначив, що він давно разом з урядом "Право і справедливість" виступає за членство України в ЄС.

«Європейський парламент також історично надавав більшу підтримку

в цьому відношенні, ніж більшість держав-членів ЄС, особливо країн Західної Європи», – додав колишній голова польського МЗС.

За його словами, попри уроки жорсткої війни росії проти України, загальна підтримка прискореного шляху вступу Києва досі викликає спротив у Берліні та Парижі.

«Противники негайного членства України в ЄС аргументують свою позицію процедурами. Європейська Комісія також має тенденцію зрушувати цільову позицію, коли мовиться про вимоги до вступу, тому реформи та зусилля України щодо наближення ніколи не є достатньо

хорошими», – пояснив Вашиковський.

Польський політик сприймає ці «перешкоди», як виправдання. Він вважає, що наразі політична воля відсутня в Німеччині, Франції чи Нідерландах.

«На жаль, можновладці в ЄС не хочуть вітати Україну в клубі, оскільки це змінило б баланс сил усередині блоку та потенційно підірвало б їхнє домінування. Цей застій буде непростю подолати, оскільки навіть героїзм України та фактичний захист безпеки Європи не переконали наших партнерів змінити цей підхід», – заявив євродепутат.

Водночас Вашиковський вважає, що можна було б надати Україні доступ до єдиного ринку ЄС та інтегрувати країну через інфраструктуру в рамках «Ініціативи Трьох морів».

Фото: Українська служба «Polskie Radio»

За Ольгою Котів, «24 канал»

ПИВ З КАЛЮЖ ТА ЇВ КРИХТИ

У підвалі під Бахмутом знайшли полоненого українського бійця Олексія Гордєєва.

Поранений, але живий, 42 дні Олексій пролежав у підземеллі серед вбитих і важко поранених побратимів. Харчувався крихтами, схуд з 80 до 42 кг – пив із калюж.

Під час звільнення позицій, де перебували росіяни, Олексія знайшов та звільнив доброволець #ЗСУ з Нової Зеландії.

Зараз Олексій у шпиталі у Дніпрі. Його прооперували, лікують від отруєння та дистрофії. Це ще один акт нелюдності російських терористів.

Вже неодноразово фіксувалися їх жорстокі дії відносно українських полонених. Ми закликаємо міжнародні організації реагувати на ці злочини. Ми маємо зробити все можливе, щоб притягнути терористів до відповідальності.

Текст і фото: СтратКом ЗСУ

БОЄЦЬ ЇХАВ У ВІДПУСТКУ

Він їхав додому до рідних у відпустку із Бахмута.

Очі дуже втомлені, намагався всім посміхатися, але було видно, як нелегко йому це дається.

Організм відчув безпеку і вперто засинав, воїн марно намагався з цим боротися. Через хвилин 20 втома взяла гору, він заснув.

Увага всіх, хто сидів поруч, була прикута до сплячого. Водій у дзеркало спостерігав за тим, що відбувається, скинув швидкість, щоб менше трясло, постійно повторюючи "спи синок, спи рідний".

Спасибі, тобі солдате за наш ранок, за те, що ми дихаємо, живемо.

Юлія Семенченко,
«Фейсбук»

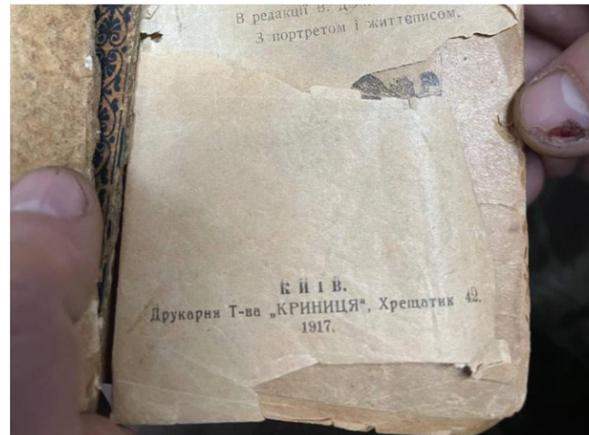
«КОБЗАР» СЕРЕД РУЇН У БАХМУТІ

У день народження Кобзаря українські воїни у Бахмуті серед уламків розбитого будинку знайшли видання Кобзаря, обережно його підняли і помітили, що книга рідкісна, видання 1917 року.

Воїни до вторгнення — учасники громадської організації «Сокіл», вирішили передати книгу на реставрацію, бо вона потребує відновлення.

На жаль, власник книги невідомий, але рідкісну кригу не буде втрачено.

Фото і текст «Телеграм» Юрія Бутусова

У ПОЛЬЩІ ВИКРИЛИ МЕРЕЖУ РОСІЙСЬКИХ ШПИГУНІВ

Агентство внутрішньої безпеки Польщі (ABW) викрило шпигунську мережу, яка працювала на росію й планувала здійснювати диверсійну діяльність в Україні.

Про це повідомляє пише "RMF FM".

У межах розслідування співробітники "ABW" затримали шістьох людей, а на залізничних шляхах та об'єктах національної критичної інфраструктури через діяльність мережі було оголошено тривогу.

Затримані є іноземцями "з-за східного кордону", які, як передбачалося, працювали на російські спецслужби.

Агенти "ABW" затримали їх у зв'язку з виявленням прихованих камер на важливих маршрутах і залізничних вузлах, які фіксували рух на коліях і передавали зображення в мережу.

Згідно з інформацією, отриманою "RMF FM", йдеться насамперед про ділянки залізничних шляхів у Підкарпатському воєводстві – зокрема біля аеропорту в Ясьонці, неподалік від Ряшева. Аеропорт є головним транзитним пунктом для західної зброї та боєприпасів для України.

Камери також були встановлені в інших частинах Польщі. У зв'язку зі спецоперацією співробітники

служб і поліції приведені в стан підвищеної готовності. Особливу увагу правоохоронці приділяють безпеці стратегічно важливих залізничних шляхів у Польщі, а також посилено охорону ключових об'єктів критичної інфраструктури.

В останні місяці Польща кілька разів виявляла людей, підозрюваних у роботі на росію. Лишень у січні цього року до суду країни була скерована справа проти росіянина й білоруса, яких звинувачують у шпигунстві.

Олена Черкасець,
«УМ»

ПЕРШІ ЗАЯВИ ЗУСТРІЧІ У ФОРМАТІ «РАМШТАЙН»

Війна росії є найбільшою загрозою європейській безпеці від часів конфронтації між радянським союзом та США.

Про це у вступному слові під час десятого засідання Контактної групи у форматі «Рамштайн» повідомив Міністр оборони США Ллойд Остін.

«Жоден українець не повинен терпіти щоденні обстріли. Жоден український батько не повинен хвилюватися, що школу його дитини розбомблять. Жодна нація не повинна боротися за своє виживання проти іноземної сили вторгнення, яка знищує цілі міста та селища», — підкреслив Ллойд Остін.

За його словами, за останній рік Збройні Сили України здобули кілька вражаючих перемог на полі бою, водночас швидко сформувавши українську армію в сильну та професійну.

«І я хочу подякувати моєму доброму другові Міністру обо-

рони України Олексію Резнікову за його керівництво Збройними Силами України. Пане Олексію, як завжди, ми з нетерпінням чекаємо почути від вас і вашої команди про те, що ви бачите на місці, і про ваші найнагальніші вимоги», — зазначив голова Пентагону.

Він нагадав, що цього місяця Сполучені Штати оголосили про виділення Україні ще 400 мільйонів доларів допомоги на безпеку для підтримки точного вогню, артилерії та бронетехніки. Це пакет допомоги включає додаткові боєприпаси «HIMARS», додаткові артилерійські снаряди, броньовані транспортні мости тощо.

«Коаліція країн, які дарують Україні танки „Leopard“, продовжує зростати. І дев'ять країн зараз зобов'язалися надати більше цих танків», — повідомив Ллойд Остін.

Лише за останні три місяці

члени цієї Контактної групи продемонстрували чудове лідерство у нарощуванні можливостей, необхідних Україні для захисту свого суверенітету та створення імпульсу на полі бою, включаючи понад дев'ять бригад танків та іншої броньованої техніки.

Крім того, голова Пентагону повідомив, що США, Німеччина та Нідерланди виступили з пожертвуваннями ЗРК «Patriot».

«Багато інших країн забезпечили ППО меншої дальності. І Канада, і Німеччина надали свій внесок у системи протиповітряної оборони середньої дальності, такі як „NASAMS“ і „IRIS-T“», — повідомив очільник Пентагону.

Він підкреслив: країни-партнери повинні забезпечити Україну всіма можливостями для майбутньої боротьби, включаючи запасні частини та пакети технічного обслуговування для підтримки критичних можливостей, які надають члени цієї Контактної групи.

«Зараз ми перебуваємо у вирішальному часі боротьби України за свободу. І ми всі повинні продемонструвати нашу незмінну рішучість і єдність. Це означає виконання наших зобов'язань — повністю та швидко», — зазначив Ллойд Остін.

Фото: «АрміяInform»

ДИКТАТОРИ ЗУСТРІЛИСЬ У МОСКВІ

Владимір Путін зустрівся у Москві із сирійським диктатором Башаром Асадом. Лідер Сирії підтримує РФ у, нібито, "боротьбі із неонацизмом". Про це повідомляє "Sky News".

Сирійський диктатор підкреслив, що росія бореться з неонацистами та "старими нацистами", яких Захід прийняв і тепер підтримує.

Видання зазначає, що і Київ, і Захід вважають, що звинувачення росії в тому, що Україна стала осередком нацизму та "русобобії", є безпідставним приводом для неспровокованої загарбницької війни.

Очікувалося, що переговори між Асадом і Путіним будуть зосереджені на відбудові Сирії після громадянської війни, яка була спробою відсторонити від влади Асада, і налагодженні зв'язків країн з Туреччиною.

Зустріч диктаторів припадає на 12-ту річницю війни, яка забрала життя майже 500 тисяч людей, половина населення країни її залишила.

З підтримкою російської армії Асад зміг переломити хід громадянської війни.

Михайло Яровенко, «ДТ»

АСАД ЗАЯВИВ, ЩО ВИЗНАЄ РОСІЙСЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ ОКУПОВАНІ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Сирійський диктатор Башар Асад заявив, що він визнає окуповані території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей російськими.

Про це диктатор Сирії заявив в інтерв'ю російським пропагандистам під час візиту у Москву.

Сирійський лідер зазначив, що вважав би це російськими територіями, навіть якщо не трапилась війна.

"Звичайно. Я кажу, що це російські території, і навіть якщо не трапилась війна, це історично російські території", — сказав Асад.

Диктатор заявив, що це чітка позиція Сирії, яка заснована на "історичних фактах". Також Асад повторив риторіку російського диктатора Володимира Путіна, що начебто ці території України "передав ленин".

"Вони (ці території) були передані Україні, можливо, близько 100 років тому, я думаю, що за часів лєніна. На них проживають російські громадяни, і факти на місцях свідчать про те, що це російська земля. Ми переконані в цій позиції", — підкреслив Асад.

ВСЕЛЯЄ ОПТИМІЗМ

Резніков підсумував результати засідання Рамштайну

15 березня, у форматі онлайн, відбулось десяте засідання "Рамштайн". Сторони порушили питання посилення ППО, постачання боєприпасів та інші.

Про це пише "РБК-Україна" з посиланням на "Twitter-акаунт" міністра оборони України Олексія Резнікова.

«„Ramstein“ 10 вселяє оптимізм: посилення ППО, боєприпасів, навчання і формування "броньованого кулака", — пише міністр.

Резніков подякував міністру оборони США Ллойд Остіну за лідерство й друзям з антикремлівської коаліції за їх готовність стояти разом з Україною до її перемоги у війні.

За Сергієм Пишкіним, «РБК-Україна»

УКРАЇНКА ПЕРЕМОГЛА У КОНКУРСІ НАЦІОНАЛЬНИХ КОСТЮМІВ НА «МІС ВСЕСВІТ»

Україна перемогла у конкурсі національних костюмів на "Міс Всесвіт-2022". Під час виходу українка Вікторія Апанасенко вразила своїм образом. Тепер наш костюм "Воїн Світла" набрав найбільшу кількість глядацьких голосів.

Цей костюм був створений студією Лесі Патоки.

Україна перемогла у конкурсі костюмів

Через 2 місяці після коронації "Міс Всесвіт-2022" міжнародний конкурс краси оголосив переможницю у категорії національних костюмів. За результатами голосування глядачів, перемогу отримала українка Вікторія Апанасенко.

"Ніщо у цьому світі не завадить їй розправити свої крила", — йдеться у повідомленні про перемогу.

Як відреагувала Вікторія

У "Instagram-Stories" Вікторія Апанасенко відреагувала на перемогу. Дівчина одразу розплакалася від емоцій. Вона зізнається, що для неї це було дуже важливо.

«Цей костюм — моє серце і

Національний костюм українки Вікторії Апанасенко на "Міс Всесвіт" / Фото пресслужби

душа. Вперше за всю історію "Міс Всесвіт" Україна виграла головну нагороду за національний костюм», — написала вона.

Яким був національний костюм українки на конкурсі

Вікторія Апанасенко презентувала Україну в костюмі "Воїн Світла". Це була біла сукня з вишитими орнаментами та пишними рукавами.

Також був присутній комбінезон, що символізував броню,

головний убір прикрасили колоски. Крім того, Вікторія мала на бранні механічні крила у синьо-золотих обладунках та меч.

Що відомо про створення костюму

Цей національний костюм створила українська дизайнерка Лєся Патока. Вона раніше працювала зі створеннями сценічних образів артистів "Онук", Джамали, "Бумбокс", "Рі-апобой", Сергія Бабкіна, Олі Полякової та інших.

"Воїн Світла" символізує боротьбу нашої нації з п'янкою та оберігає, наче войовничий Архангел Михаїл, що захищає Україну з мечем. У руках Вікторії була зброя, її тіло — в обладунках, водночас вона несла світло через темряву, що прийшла на наші землі з агресором.

Вікторія Апанасенко продала крила з національного костюма на благодійному аукціоні. Ці кошти пожертвують на протези та лікування для воїнів ЗСУ. Їй вдалося зібрати 10,100 доларів.

За Марією Бондар, «24 канал»

ЧЕНЦІВ УПЦ МП ЗОБОВ'ЯЗАЛИ ПОКИНУТИ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКУ ЛАВРУ

Ченці монастиря мають покинути Свято-Успенську Києво-Печерську лавру до 29 березня.

Національний заповідник Києво-Печерська лавра не збирається продовжувати оренду Свято-Успенської Києво-Печерської лаври. У цьому зв'язку ченцям монастиря радять покинути монастир до 29 березня. Про це повідомляє сайт Національного заповідника у п'ятницю, 10 березня.

Причиною розірвання договору вказано рішення Ради національної безпеки і оборони, висновки Міжвідомчої робочої групи та лист Міністерства культури та інформаційної політики.

"Враховуючи висновки Міжвідомчої робочої групи та лист Міністерства культури та інформаційної політики України від 09.03.2023 №06/34/2234-23, на підставі п. 8.1. договору, заповідник попереджає про розірвання договору з 29.03.2023 року", — йдеться у повідомленні.

Керівництво заповідника зазначило, що представництву упц мп було запропоновано надати список осіб для включення до складу комісії з прийняття-передачі державного майна.

Фото: Вікіпедія
Світлана Надтока,
«Кореспондент»

В УРЯДІ НАЗВАЛИ ІМЕНА МИТРОПОЛИТІВ УПЦ МП, ЯКІ НАЙПЕРШИМИ ПОВИННІ ПОКИНУТИ ЛАВРУ

Міністр культури та інформаційної політики наголосив, що Києво-Печерську лавру найперше повинні покинути підсанкційні особи з упц мп.

Про це він сказав 12 березня в етері телемарафону, повідомляє «ТСН».

Ткаченко наголосив, що передавання Лаври у безтермінове користування упц мп було ухвалено за часів державного зрадника януковича.

"Угода була укладена безстроково, що саме по собі викликає запитання. Її погодили в 2013 році люди, які належали до упц мп — янукович, азаров. Після цього було кілька перевірок щодо характеру використання державного майна. Від минулого року ми почали розмову з правоохоронцями щодо використання упц мп. Було багато кримінальних проваджень за колабораціонізм, з'явилися підсанкційні особи з упц мп, зокрема митрополити антоній та павло, який чомусь і досі перебуває на території Лаври. І це зараз природний процес, оскільки діалог стосовно відмежу-

вання від рпц, яка підтримує війну проти рф не вівся. Відповідно до закону ми надіслали попередження, що були порушення, призначена ревізійна комісія щодо використання. Є ще окремо стосовно використання музейних експонатів. У складі цієї комісії будуть представники упц мп, МВС та СБУ", — пояснив міністр.

Ткаченко зазначив, що монахи можуть залишитися у приміщенні Лаври, проте у якому форматі, це вже вирішиться згодом.

"Там десятки приміщень, де збудовані новобудови та є торговельні мережі. Починати потрібно поступово. А монаше життя повинно продовжуватись. Держава буде опікуватись цими приміщеннями, які можуть бути не тільки об'єктами служіння, а й музейного призначення. Принципово ситуація зміниться, коли підсанкційні особи покинуть територію Лаври. Ті меседжі, які я отримую, свідчать про те, що ми можемо розраховувати на конструктивну позицію", — сказав Ткаченко.

МОСКОВСЬКІ ПОПИ КАЖУТЬ, ЩО НЕ ЗБИРАЮТЬСЯ ВИСЕЛЯТИСЬ ІЗ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ

Священнослужителі упц московського патріархату не збираються виселятися з Києво-Печерської Лаври. Про це йдеться у відеозверненні намісника Печерської Лаври митрополита павла (лебеда), опублікованому 13 березня.

«Ми не маємо наміру виселятися і не будемо цього робити, тому що зараз є закони, які на стороні людини. Нам погрожувати, що з нами розправляться, — це не 17-й рік. Сьогодні є всевітня спільнота, є якась культура».

Ми ще не починали молитися так усердно, щоби Господь показав чудо, але, напевно, все ж таки, нас заставлять... Ми не колаборанти, ми громадяни своєї держави, ми люди, які тут живуть із 1988 року, в багатьох немає іншого місця. Нас ніхто не зможе відірвати від любові божої», — сказав павло лебедь.

Водночас він додав, що упц мп «не проти всіх законних дій», зокрема інспекцій комісій, але зауважив, що вони «нагліють».

Крім того, митрополит павло запевнив, що ніхто не представив законних підстав для виселення упц мп з Києво-Печерської Лаври. Такими діями, вважає павло лебедь, держава роз'єднує вірян.

Напередодні, Національний заповідник «Києво-Печерська Лавра» надіслав Свято-Успенській Києво-Печерській Лаврі (Чоловічому монастирю) упц попередження про розрив договору безоплатної оренди на користування всіх приміщень з

29 березня. Причиною цьому стало порушення умови договору, які встановила спеціальна Міжвідомча робоча група.

10 березня Києво-Печерська Лавра повідомила монастирю упц мп про розрив 10-річного договору з 29 березня 2023 року. Зокрема, йшлося про вимогу звільнити будівлі на Лаврській 11 і Лаврській 15 у Києві.

Що цьому передувало?

Торік 31 грудня упц мп провела останню службу у Верхній лаврі. 1 січня УПЦ МП уже не допустили на територію Успенського і Трапезного соборів. У відповідь колишній намісник Лаври митрополит павло вдався до прокльонів.

Таким чином упц мп «виселили» з двох головних храмів Києво-Печерської лаври: Успенського та Трапезного соборів, які належать державі. На початку січня 2023-го святині повернули у державне користування.

Тим часом у Нижній лаврі, де розташовані печери, діє чоловічий монастир упц мп, духовна семінарія, резиденція намісника Лаври і низка храмів. Нижня лавра перебуває у віданні української православної церкви (московського патріархату). 2013 року, за часів президентства януковича, була укладена безстрокова угода на використання Нижньої лаври упц мп.

Наталя Дуляба,
«Львівський портал»

«ДЕ ЖИТИ ЧЕНЦЯМ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ — ЦЕ НЕ ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВИ»

Розірвання договору оренди з упц мп є визначною віхою, не тільки в історії українського православ'я, коли до московського патріархату в Україні нарешті правильно ставляться, але й у контексті становлення української правової держави.

Про це в ефірі "Українського Радіо" заявив релігієзнавець Юрій Чорноморець.

"Тому що 31 рік у нас існувала релігійна організація, яка могла порушувати все законодавство про охорону історичних і культурних пам'яток, могла що завгодно робити, в тому числі на території національних заповідників. Представники цієї організації були фактично на привілейованому становищі, і тут нарешті, через 31 рік, їм говорять: "Ви існуєте у правовій державі. Ми подивилися на все, що ви робили, і маємо претензії", — зазначив він.

Оголошені претензії — це очевидний мінімум, те, чого не можна взагалі заперечувати, стверджує ре-

лігієзнавець.

За його словами, керівництво монастиря повинно було передбачити, що за недотримання законодавства, їх можуть виселити з лаври.

"Держава абсолютно не повинна займатися такого роду проблемами, де жити ченцям? Керівництво упц і монастиря мусило було думати, як вони дотримуються законодавства, що буде, коли раптом із них спитають за всією суворістю закону, де вони будуть жити? Там половина людей — нормальні монахи, тобто ті, які дотримуються обітниць. А половина людей просто заробляє у лаврі, має по кілька квартир. Тож нехай вони живуть на дачах у "паші-мерседеса", на своїх власних квартирах, це не повинно турбувати державу абсолютно", — заявив Чорноморець.

"Державу має турбувати, чи є дотримання законодавства, чи немає? Порушено законодавство — запо-

HREC AWARDS CONQUEST PRIZE IN HOLODOMOR STUDIES TO OKSANA KIS

HREC's Conquest Prize in Holodomor Studies has been awarded to Dr. Oksana Kis for her article "Women's Experience of the Holodomor: Challenges and Ambiguities of Motherhood," published in *Journal of Genocide Research*(2021). The

prize is awarded on a biennial basis to the author of an outstanding article that contributes to a fuller understanding of the Holodomor.

Oksana Kis is a historian and anthropologist with expertise in Ukrainian women's history, feminist anthropology, oral history, and gender transformations in post-socialist countries. Historian Lynne Viola, a member of the Prize jury, commented, "Professor Kis has written a truly ground-breaking article on the Ukrainian famine. Her work is among the few to explore women's experiences during the Holodomor. Her interdisciplinary approach makes this article a contribution of the highest order."

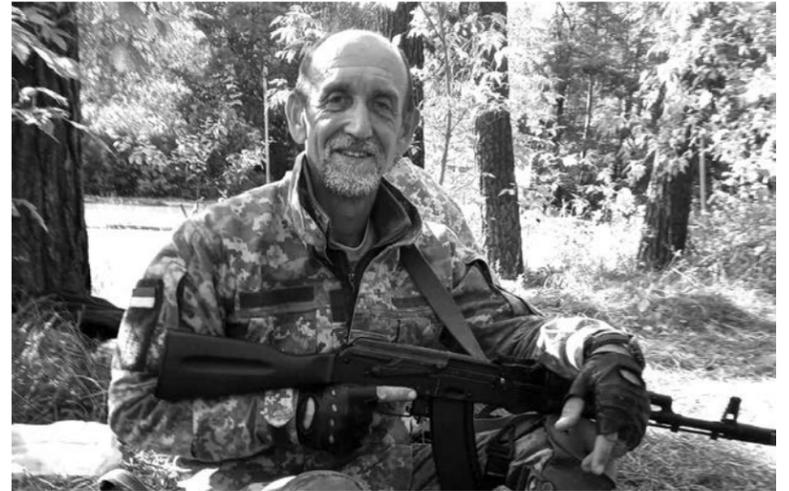
Stanford University's Norman Naimark commented, "Dr. Kis not only fills an important gap in the literature on the Holodomor by writing about the special place of women in Holodomor history and narratives but does so in nuanced, careful, and suggestive ways. She focuses on Ukrainian mothers and children, and how the women faced the traumatic realities of the starving village. Her comparisons with the Holocaust and the extreme hardships of Jewish mothers in attempting to feed their children produces interesting and instructive comparisons and contrasts with the Ukrainian experience."

Dr. Kis is the author of two books: *Zhinka v tradytsiinii ukrainskii kulturi druhoi polovyny 19 – pochatku 20 stolittia and Ukrainky v Gulagu: vyzhyty znachyt peremohty (Ukrainian Women in the Gulag: Survival as Victory)*. The latter was included on a list of the thirty most important Ukrainian books published since independence and received the Translated Book Prize from the Peterson Literary Fund in 2021.

She is head of the Department of Social Anthropology (Institute of Ethnology, National Academy of Sciences of Ukraine in Lviv), President of the Ukrainian Association for Research in Women's History, co-founder of the Ukrainian Oral History Association; an editor of *Aspasia: The International Yearbook of Central, Eastern, and Southeastern European Women's and Gender History*, and former editor-in-chief of the academic website *Ukraina Moderna*. Dr. Kis is a past recipient of a Fulbright Scholarship, Shklar Research Fellowship, Petro Jacyk Visiting Professorship, Stuart Ramsay Tompkins Professorship, and Petro Jacyk Research Fellowship. She has taught at Columbia University, University of Alberta, Ukrainian Free University, Ukrainian Catholic University, and Ivan Franko National University. Her current research focuses on the lives of Ukrainian refugees in displaced persons camps in post-WWII Europe.

The Conquest Prize in Holodomor Studies honours historian Robert Conquest, author of the ground-breaking work *The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivization and the Terror-Famine*, which marked a watershed in the study of the Holodomor at the time of its publication in 1986.

IN MEMORIAM OF YURII KOVALENKO, PH. D. (HLUKHIV, UKRAINE)

Photos from the Facebook

It is with great sorrow and grief that the participants of the Baturyn Archaeological Project at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, the Chernihiv National University and the Hetman Capital Historical and Cultural Preserve in Baturyn inform about the premature death of our dear colleague and friend, the renowned Ukrainian archaeologist Yuri Kovalenko, Ph. D.

He was the head of the Department of Scholarly Research at the Hlukhiv National Preserve, Sumy Oblast. Dr. Kovalenko was the highly reputable leading specialist in the history and archaeology of the hetman capital of Hlukhiv and the medieval and early modern Siverian Land and taught the archaeology of Ukraine at the Hlukhiv National Pedagogical University.

For 17 years, Dr. Kovalenko collaborated with the CIUS Baturyn Archaeological Project founded in 2001 by Prof. Zenon Kohut, the former director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies. Yuri regularly participated in the excavations of Baturyn of the Cossack era as the leader of student group from the Hlukhiv National University and the local military lyceum. An experienced field researcher and explorer he had the exceptional ability for discovering and unearthing of the structure remnants, metal artefacts, and graves using a powerful American metal detector. In 2006, Dr. Kovalenko located the foundations of the Holy Trinity Cathedral funded by Hetman Ivan Mazepa in ca.

1692 and destroyed during the ravaging of Baturyn by Russian forces in 1708. In 2007-09, its foundations were completely excavated by our Canada-Ukraine archaeological team. Dr. Kovalenko is the co-author of many of our articles reporting about the archaeological findings in Baturyn in Ukrainian and English.

From 2020, he joined the Ukrainian Army as a volunteer. In mid-March 2023, Dr. Kovalenko lost his life in the battle with Russian invaders near the town of Bakhmut, Donetsk Oblast. Rest in peace dear colleague and friend. *Vichna Pam'iat' Heroiam Ukrainy!*

Many historians and archaeologists from Hlukhiv, Baturyn, and Chernihiv plan to attend the memorial service and funeral of Dr. Yuri Kovalenko on March 18th in Hlukhiv.

Volodymyr Mezentsev, Ph. D.

Executive Director

**Baturyn Project at the Peter Jacyk Centre
for Ukrainian Historical Research
CIUS Toronto Office**

Photo: Volodymyr Mezentsev

FEB 24, 2023 – TORONTO MARKS THE ONE YEAR ANNIVERSARY OF RUSSIA'S ILLEGAL INVASION OF UKRAINE

By Nadia Prokopiw

Over 10,000 people came out in the blistering minus 10 degree weather to downtown Toronto to join our Ukrainian Canadian Congress - Toronto Branch's "Mega March" on Feb. 24, 2023 marking the one year anniversary of Russia's brutal, illegal and genocidal invasion of Ukraine.

Honoured guest speakers included Prime Minister of Canada Justin Trudeau, Minister of National Defence Anita Anand, Premier of Ontario Doug Ford, Consul General of Ukraine in Toronto Oleksandr Shevchenko, Leader of the Official Opposition of Canada Pierre Poilievre and Deputy Mayor Jennifer McKelvie. It was an evening full of inspiration, hope and support.

Today, Prime Minister Trudeau persevered with his steadfast message: "We will support and stand with Ukraine for as long as it takes!" Mr. Trudeau announced that Canada will provide four additional Leopard 2 main battle tanks to support the Armed Forces of

Ukraine in defence of their country, growing Canada's contribution to eight tanks in total. Canada will also provide an armoured recovery vehicle and over 5,000 rounds of 155 mm ammunition. The four previously announced Leopard 2 main battle tanks have been delivered to Poland and a Canadian Armed Forces team of trainers is currently training Ukrainian tank crews.

To increase pressure on Putin's

regime, the Prime Minister announced that Canada is imposing new and additional sanctions on individuals and entities complicit in Russia's ongoing war against Ukraine.

The program concluded with more words of inspiration, support and gratitude for our allies and condemnation of Russia's brutal, illegal, and genocidal war in Ukraine from three of our tireless community leaders.

Alexandra Chyczij, President of UCC National, under whose leadership the Ukrainian community in Canada has never been more united, declared "Let this be the last anniversary of Russia's invasion of Ukraine!"

Markian Shwec, Chair of the Stand With Ukraine Committee of UCC-Toronto, led the crowd with chants of "Slava Ukraini" and thanked the volunteers and attendees who have helped make all the rallies held this year so successful.

Peter Schturyn, President of UCC Toronto Branch, under whose leadership the Ukrainian community in Toronto has been instrumental in supporting Ukraine and helping displaced Ukrainians, profoundly thanked the Federal, Provincial and Municipal governments for their enduring support of Ukraine during Russia's illegal invasion and for the assistance provided to the escaping Ukrainian newcomers to Canada.

Ukrainian Canadian Congress - Toronto Branch

INTERNATIONAL CRIMINAL COURT IN HAGUE ISSUES ARREST WARRANT FOR PUTIN

Pre-Trial Chamber II of the International Criminal Court issued arrest warrants for Russian President Vladimir Putin on 17 March, in the view of the situation in Ukraine.

Source: International Criminal Court press release, as reported by European Pravda

Details: Per the court's press service, Pre-Trial Chamber II issued arrest warrants for Putin and Maria Lvova-Belova on 17 March 2023. The latter is the Russian Presidential Commissioner for Children's Affairs.

Putin and Lvova-Belova are suspected of committing the war crime of illegal deportation of children from the occupied areas of Ukraine to the Russian Federation, which has been taking place since at least 24 February 2022.

Quote: "Pre-Trial Chamber II considered, based on the Prosecution's applications of 22 February 2023, that there are reasonable grounds to believe

that each suspect bears responsibility for the war crime of unlawful deportation of population and that of unlawful transfer of population from occupied areas of Ukraine to the Russian Federation, in prejudice of Ukrainian children," the statement said

Details: The Chamber notes that it considers the arrest warrants to be classified "to protect victims and witnesses, as well as to ensure the investigation".

"Nevertheless, mindful that the conduct addressed in the present situation is allegedly ongoing, and that the public awareness of the warrants may contribute to the prevention of the further commission of crimes, the Chamber considered that it is in the interests of justice to authorise the Registry to publicly disclose the existence of the warrants, the name of the suspects, the crimes for which the warrants are issued, and the modes of liability as established by the Chamber," announced

ICC Acting President Piotr Hofmański.

The said arrest warrants were issued based on motions filed by the Prosecutor's Office on 22 February 2023.

Previously: Earlier, The International Criminal Court (ICC) reportedly intended to open two war crime criminal cases connected with the Russian invasion of Ukraine: one about the kidnapping of Ukrainian children and the other about purposeful Russian attacks on civilian infrastructure facilities in Ukraine.

These cases will represent the first international indictments since Russia's full-scale invasion of Ukraine.

Updated: Maria Zakharova, Russian Foreign Ministry Spokesperson, stated that the decisions of the International Criminal Court "have no significance for Russia, in particular from a legal point of view".

According to Zakharova, Russia is

not a party to the Rome Statute of the International Criminal Court and bears no obligations under it, "Russia does not cooperate with this body, and possible 'prescriptions' for arrest coming from the International Court of Justice will be legally null and void for us".

Background:

- Last October, Maria Lvova-Belova, Russian Presidential Commissioner for Children's Rights, told Putin she had "adopted" a child abducted from Mariupol. She claims that as of October alone, up to 2,000 orphans from social institutions had been taken to Russia, and 350 children from Donbas had already been "placed" in foster families in 16 oblasts of Russia.
- The Ukrainian side recorded the deportation of 16,221 children.

**EUROPEAN PRAVDA
FRIDAY, 17 MARCH 2023**

ШЕВЧЕНКО ПОПЕРЕДЖАВ ПРО ЗЛОДЮЖНУ Й ЗАГАРБНИЦЬКУ СУТНІСТЬ МОСКОВЩИНИ

Крізь століття так влучно, так проникливо і так злободенно промовляє для нас цей справжній велет українського народу.

Перечитую нині його твори – і ніби він звертається саме до нас: його перестороги і настанови, його біль і туга, його палка і ніжна любов до України, його заклики і категоричність – все це живе в нас сьогодні, ми живемо цим.

Бо слово Тараса – це слово правди, свободи і надії.

«Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!» – ці слова під час війни стали нашим гаслом, нашою надією.

І згадую символічний випадок, коли у звільненій Балаклії на Харківщині наші бійці ЗСУ зірвали банер з проросійським змістом про «адін народ», а під ним виявився портрет Шевченка з цими рядками... Бачимо приклад того, як пам'ять і слово людини – живуть, як можна промовляти, підтримувати, рятувати, мотивувати крізь століття.

Тарас Шевченко ще не вивчений, до кінця нами не пізнаний, бо «совети» багато чого на нього «накутали» і прибрехали, аби приховати його справжнього. Як людина – він вдосталь настраждався за своє коротке життя. Зі своїх 47 років він 24

роки провів у кріпацтві, 10 – на заслання, а решту – під наглядом жан-дармів.

І хоча він не встиг відчувати усієї повноти буття, вільного, благополучного життя на Батьківщині – він точно знав, чого бажає своєму народові: волі, свободи, миру, любові й добробуту у рідному краї.

Живучи в XIX столітті, Шевченко справедливо викривав тих, хто й зараз вдерся на нашу землю. Викривав через біль, страждання, лють і руїни, які вони після себе лишали тоді і лишать нині. Він їх не називав росіянами, він висловлювався інакше: «чужі люде», «недолюди», а їхніх

українських посіпак — «раби, підніжки, грязь Москви»...

Шевченко попереджав про злодюжну й загарбницьку сутність московщини, її ненаситність, злість і загребущі руки.

Сьогодні Шевченко разом з нами боронить рідну землю. Боронить своїм «духовним мечем» – палким, влучним словом, щоби справдилося:

*«...І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі».*

Митрополит ЕПІФАНІЙ

ЗА ЛАШТУНКАМИ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

«У 209-ту річницю із дня народження українського письменника, художника та мислителя Тараса Шевченка Президент Володимир Зеленський провів зустріч із діячами культури та мистецтва. Захід відбувся у змішаному форматі: наживо в Офісі Глави держави та в режимі відеоконференції. До розмови долучилися відомі артисти, актори театру та кіно, художники, журналісти, продюсери, керівники культурних інституцій та профільних державних установ».

Це – цитата з офіційного повідомлення, оприлюдненого на президентському сайті (president.gov.ua) увечері 9 березня. Насамперед впадає в око недолугий і совковий термін про Шевченка – «український письменник, художник та мислитель». Гірше не скажеш. Навіть у Вікіпедії написано: «Національний герой і символ України». Це визнають, певно, всі мислячі українці.

Що, в Офісі президента думають інакше? І що то є за школярська окая: «мислитель»? Але нехай. Повідомляється, що в зустрічі зокрема взяли участь міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко і голова Шевченківського комітету Ю. Макаров. Судячи з фото, вміщеного на сайті, там був і керівник Офісу президента А. Єрмак і, здається, директор Музею Тараса Шевченка в Києві, голова Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» пан Д. Стус.

Друга моя думка після прочитання цієї інформації: а хто з письменників був запрошений до участі в зустрічі з Зеленським, крім «літератора» Д. Стуса? Адже з цього приводу до керівництва НСПУ і до мене особисто ніхто не звертався. Та й у переліку тих, хто «долучився» до розмови, не згадуються «письменники». «Артисти, актори театру та кіно, художники, журналісти, продюсери, керівники культурних інституцій та профільних державних установ» – але чомусь не письменники.

На доволі неякісній загальній фотографії, де її учасники сидять за столом з Президентом, я, знову ж таки, не побачив нікого з письмен-

ників. Може, недогледів? Я запитав у директора Інституту літератури Національної академії наук України, академіка Миколи Жулинського: а Вас запрошували з Офісу президента? Виявляється, теж не запрошували. Запитав у голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, відомого письменника і громадського діяча Павла Мовчана. Вперше чує.

Абсурд...

Хто ж на фото, крім Єрмака і Ткаченка? Хто формував списки «допущених»? І якою спотвореною логікою керувалися «розпорядники списку», не запросивши представників НСПУ, Інституту літератури та «Просвіти» до розмови про культуру в час війни? Адже серед письменників є чимало учасників війни. І ще більше – талановитих, обдарованих людей, які щиро вболівають за долю України і своїм талантом возвеличують її, підтримують її захисників. Вони можуть сказати багато, дуже багато про перспективи розвитку і проблеми української культури. Української національної культури.

Пане Президенте, Ви хочете їх почути?

Почути про те, що українські герої воюють з сатанинською ордою не за шмат ковбаси, а – за право бути українцями і жити у вільній Українській державі!.. Тобто – за нашу українську ідентичність, яка сьогодні підтримується насамперед на фронті, але яка неможлива без щоденної духовної діяльності людей культури, в тому числі і письменників. Українська ідентичність формується і підтримується цілим комплексом державницьких зусиль – і з-поміж них національна культура є надзвичайно важливим чинником, поряд з економікою, обороною безпекою, соціальною справедливістю, свободою слова, верховенством права і свободою підприємництва. Адже саме національна культура є генетичним кодом нації, без якого всі перераховані вище чинники втрачають смисл, і знищення якого означатиме знищення нації і держави!

Тож чи Ви, пане Президенте, хочете дізнатися про те, що українська національна культура – ця унікальна перлина в барвистому намисті світових культур, – перебуває на задвірках державної уваги, і на рівні держави її репрезентує обмежене коло опікунів і розпорядників грантів і бюджетного пирога?..

Чи Ви хочете дізнатися, що українська національна культура – насправді невичерпно багата і творена талановитими майстрами багатьох поколінь, – незрівнянно об'ємніша і багатогранніша, ніж тимчасові світоглядні смаки ваших вузькокобих «радників від культури», згуртованих шкурними інтересами в корпоративній «обшак для своїх»?..

Чи ви хочете дізнатися, що приблизно таке ж, як нині, ставлення до національної культури з боку держави було всі тридцять років нашої Незалежності, що і призвело до фактичного панування на наших світоглядних теренах «руського міра», який на плечах пушкіних, булгакових, щорсів і ватутіних привів на українську землю криваву війну і невимовні страждання народу?..

***

Наскільки можна зрозуміти з езопової мови вище згаданої інформації, на зустрічі з Зеленським йшлося також і про Шевченківську премію. Вірніше – про її неприсудження до дня народження нашого національного генія, що є грубим порушенням Положення про Шевченківську премію. Мотивація: треба врахувати реалії воєнного часу і додатково відзначити твори, створені під час війни й на воєнну тему.

Не відкрию Америки, якщо скажу, що всі, хто цікавиться мистецтвом і літературою, традиційно чекали, що 9 березня будуть названі імена лауреатів Шевченківської премії.

І вперше за 60 років цю традицію порушено, що закономірно викликало хвилю обурення в соцмережах. Голова Шевченківського комітету Юрій Макаров на своїй сторінці у «Фейсбуці» заходився пояснювати причини такого кроку. Мовляв, на час воєнного стану в країні встановлюється премія

«За внесок у перемогу», відтак оголошується прийом заявок на участь у додатковому конкурсі...

Я уважно переглянув коменти під постом Макарова. Їх багато, але практично нема таких, де б висловлювалась підтримка цього рішення Шевченківського комітету.

Чому так? Чому таке негативне сприйняття, здавалося б, потрібної ініціативи? Адже йдеться про війну і про відзначення кращих творів на цю тему. Та тому, що нема довіри до цих реб'ят. Тому що ми не знаємо, що насправді стоїть за цим фінтом з вухами Макарова і його покровителів від культури. Ми не знаємо, кого вони будуть «пропихати» на премію в такий скандальний спосіб. Ми не знаємо, яких спекуляцій від них чекати завтра, адже закони, як бачимо, для них неписані – вони на них плювали з високої дзвіниці.

При цьому ми розуміємо, що «чужі» премії не отримають. І ми вже переконались, що такого непрофесіоналізму, корпоративного свояцтва, крутїйства і нечистоплотності, які демонструє нинішній склад Шевченківського комітету, в нашій історії не було й за проклятих радянських часів...

Михайло Сидоржевський

P.S.

Хто цей король?

*І Тарас наш тримає
в ці дні оборону,
«Заповіт» його нам —
Перемоги пароль!
А «Жидівський король» —
знову стьоб макаронний?
Ну а хто ж він такий,
цей жидівський король?*

*Цим пігмеям хіба ж
осягнути велике?
Вони служать Мамоні і
зиску-баблуну...
Боже милий, позбав нас
навіки цих фріків,
Що заводять святе й
корене в блуд!*

Михайло Пасічник

«Хвиля Десни»

У п'яту сумну і болючу річницю відходу у вічність нашої дороженької мами

БЛ. П. МИХАЙЛИНИ МІСІОН

яка упокоїлася 27 березня 2018 року, молимося за спокій її душі.

дочка Леся і син Стефан.

*Спи спокійно, наша дороженька Мамо,
хай канадська земля буде Тобі легкою!
Ти вічно житимеш у наших серцях.*

У пам'ять покійної мами Михайлини Місіон складаємо пожертву в сумі \$100 на фонд розбудови «Гомону України». Вічна їй пам'ять!

Видавництво «Гомін України» щиро дякує за пожертву.

Вічна пам'ять Михайлині Місіон!

ЛАВРЕАТИ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

- Калитко Катерина, поетеса — за книгу поезій «Орден мовчальниць»;
- Компаніченко Тарас, Бережнюк Максим, Данилейко Северин, Крисько Ярослав, Охрімчук Сергій, виконавці гурту «Хорея Козацька» — за аудіоальбом «Пісні Української революції»;
- Назаренко Михайло, літературознавець — за книгу «Крім „Кобзаря“». Антологія української літератури. 1792-1883 у двох частинах;
- Портніков Віталій, журналіст — за публіцистичні статті та виступи останніх років;
- Цілик Ірина, режисерка — за документальний фільм «Земля блакитна, ніби апельсин».

СЕКРЕТАРІАТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ ЗАКЛИКАЄ ЧЛЕНІВ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ СКЛАСТИ ПОВНОВАЖЕННЯ

Секретаріат Національної спілки письменників України оприлюднив заяву з приводу низки скандалів довкола Шевченківської премії, з пропозицією до членів Шевченківського комітету скласти повноваження.

Нижче – текст заяви.

Світле й величне ім'я Пророка української нації Тараса Шевченка цього року запламував черговий скандал, що його спричинив Комітет із Національної премії імені Тараса Шевченка, – найвагомійшою та основною мистецької премії України.

Вперше в історії Шевченківської премії, в день народження Тараса Шевченка 9 березня, не були оприлюднені імена лауреатів та не опублікований відповідний указ Президента, яким і мають оголошуватися результати. При цьому пресслужба В. Зеленського поширила новину про його зустріч із діячами культури та мистецтва з нагоди 209-ї річниці від дня народження Шевченка. Підкреслимо, що на цю зустріч не були запрошені представники ні від Інституту літератури, ні від Національної спілки письменників України, ні від Товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, тобто були проігноровані фахівці, однак на зустріч із Президентом прийшли переважно представники шоу-бізнесу.

10 березня голова Комітету Макаров на своїй сторінці у Фейсбуку опублікував повідомлення про те, що існуючі номінації вирішено доповнити додатковим конкурсом «За внесок у перемогу» й оголосити раніше визначених лауреатів та нових разом 22 травня, в день перепохоронення Тараса Шевченка.

Нагадаємо, що подібна дія – грубе порушення Положення про Шевченківську премію.

11 березня, після шквалу обурення в соцмережах, Шевченківський комітет оприлюднив заяву з іменами лауреатів 2023 року. Втім, переможців назвали лише у частині категорій, а на сайті Президента указ, яким і оголошують переможців, не оприлюднений.

Це ще одне грубе порушення Положення про премію, згідно з яким лауреати оголошуються відповідно до Указу Президента.

Згодом стало відомо, що на хвилі низки скандалів голова Шевченківського Комітету Юрій Макаров подав у відставку. Ще раніше з Комітету вийшла художниця Влада Ралко.

Ми, українські письменники, в цій ганебній ситуації, що склалася, не можемо стояти осторонь. Адже відбулося не лише грубе порушення Закону України, а й фактичне зневаження великого і святого для кожного українця

імені Тараса Шевченка, цинічне нехтування багаторічних традицій нашої національної культури, що є символом нашої єдності та ідентичності.

При цьому нагадуємо, що при формуванні нинішнього складу Шевченківського комітету були повністю проігноровані пропозиції Спілки письменників, відтак у його нинішньому складі немає Шевченківських лауреатів і жодного представника НСПУ.

Ми цілковито переконані, що Шевченківський комітет у нинішньому складі не здатен повноцінно виконувати свої функції, оскільки запламував себе низкою гучних скандалів і втрапив довіру творчої спільноти.

Закликаємо членів Комітету добровільно скласти повноваження.

Якщо цього не станеться – звертаємося до Президента України підписати Указ про припинення повноважень нинішнього складу Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка і ініціювати підготовку до формування нового складу Комітету.

Звертаємося до керівників національних творчих спілок України висловити свою позицію щодо цієї заяви письменників.

**Секретаріат
Національної спілки
письменників України**

→ Закінчення з стор. 4

Організатори створили символічну мапу України з ліхтариків. Присутні могли додати до карти свої запалені свічки, на знак солідарності з Україною. Ведучі пояснили, що будь-які пожертви, отримані на цій події, будуть спрямовані до «перевіреної та надійної благодійної організації „Повернись Живим”».

Від імені федерального уряду Канади приготовлене слово члена парламенту Ренді Буасоно прочитала Аня Бондар. Ренді Буасоно сказав, що федеральний уряд визнає майже десятирічну війну в Донецькій і Луганській областях, як і величезний біль і страждання, яких зазнали українці за останній рік. Страшно бачити, як мирну націю нищить росія. Канадці завжди обстоюють свободу, демократію та права людини, і не є байдужими до тяжкої долі українських братів і сестер. Як нація, сказав Буасоно, Канада відповіла на жадливі дії путіна заходами, спрямованими на підтримку України та притягнення росії до відповідальності за її невинуваті вторгнення. Канада надає Україні гуманітарну та військову підтримку. Він підкреслив, що канадські військові вже довгий час перебувають у Великій Британії та Польщі, де тренують українських

військових у рамках «Operation Uniflex». Крім того, Канада прийняла понад 160 тис. українців за програмою «CUET» і затвердила коло 550,000 аплікацій.

Джекі Армстронг-Гоменюк, член провінційної легіслатури з округу Форт Саскачеван-Вегревіл, сказала слово від імені провінційного уряду. У спільній заяві, підготовленій разом з прем'єром Данієл Смит, вона сказала, що провінція Альберта була однією з перших, яка прийняла переміщених українців і надала їм необхідну безпеку. Уряд Альберти вітатиме будь-яких переміщених українців, які потребують безпечного місця проживання. Альберта та жителі Альберти підтримували і будуть підтримувати переміщених українців під час цієї безглуздої війни.

Від опозиційної Партії Нових Демократів короткі та щирі слова підтримки виголосила Сара Гофман, член провінційної легіслатури з округу Едмонтон-Гленора та заступник провідника опозиції. Разом з нею були члени провінційної легіслатури Рахі Панчолі, з округу Едмонтон-Вайтмад і Лорн Дах, з округу Едмонтон-МкКланг.

Радник Керен Прінсіпе виступила в імені міста Едмонтону та посадника

Амарджіт Согі. Вона приєдналася словами до інших політиків і висловила солідарність з українським народом. Вона також зазначила, що місто Едмонтон має значне число українців, і що місто радо вітатиме всіх переміщених українців.

Ярослав Брода, голова Едмонтонського відділу Конгресу Українців Канади завершив програму. Він зазначив: «Якраз рік тому ми стояли тут, у такому ж самому лютому морозі, в солідарності з Україною, яка бореться за своє існування. Відтоді ми є свідками невимовних жахів, сексуального насильства жінок та дітей, страт мирних жителів, депортацій та безчисленних інших злочинів проти людства. Усе це є явними та відкритими актами геноциду. Рік тому ми закликали уряд Канади посилити санкції та надати Україні офензивну зброю, щоб допомогти їй захистити себе. Канада разом із союзниками НАТО та західними партнерами виконала свої обіцянки надати важливу військову допомогу. Однак санкції були повільними та поступовими. Конгрес Українців Канади закликає уряд Канади конфіскувати російське майно і запровадити повне ембарго російських товарів та покарати канадські компанії, які

обходять санкції, продаючи свої товари через проксі-країни в Центральній Азії та на Близькому Сході. Ми не можемо закривати очі на фірми, які продовжують вливати мільярди податкових доларів у російську військову машину. Канада мусить зробити більше, щоб покарати прихильників російського геноциду в Україні. Останній рік був складнішим, ніж будь-який попередній. Ми повинні далі натискати на наших обраних політиків, збирати кошти та добровільно працювати. Ми маємо й надалі підтримувати Збройні Сили України, бо єдиний спосіб раз і назавжди закінчити гуманітарну катастрофу в Україні – це повна військова перемога. Будь-який мир, досягнутий шляхом переговорів, який ставить під загрозу суверенітет або територіальну цілісність України, включно з Кримом, залишає українців у небезпеці подальшого геноциду та російської агресії. Ще раз дякую всім, що прийшли, дякую організаторам, а також усім політикам і представникам інших етнічних громад тут, в Едмонтоні. Слава Україні!»

Завершилася ця подія спільним виконанням Гімну України.

**Ліда М. Василенко, Ліга Українок
Канади, відділ в Едмонтоні**
Фото автора

«ДЕ ЖИТИ ЧЕНЦЯМ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ — ЦЕ НЕ ПРОБЛЕМА ДЕРЖАВИ»

➔ Закінчення з стор. 10

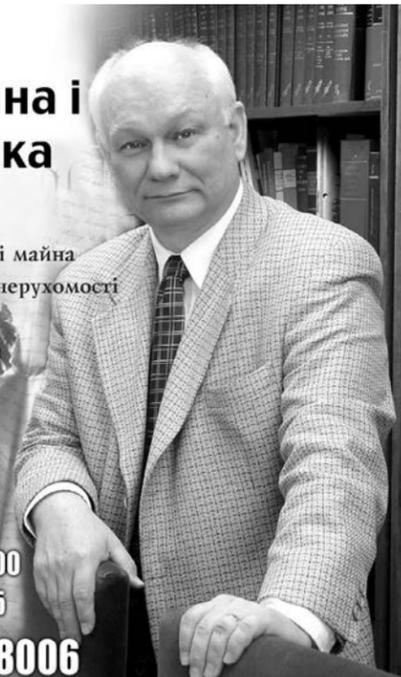
відник не має права продовжувати договір. І те, що треба було давно наводити порядок, ми говорили десятиліттями — історики, релігієзнавці, юристи. Кожен, хто бачив, як поводяться у лаврі різні "паші-мерседеси", говорив, що так не має бути. Ці люди повинні нести відповідаль-

ність. А ми думаємо, що коли вони священики і можуть оголосити голодування, то ми не повинні їх чіпати. Але ж ми не маємо якусь групу людей виносити за межі закону. Влада чітко повинна говорити: ось вам строки, дотримуйтесь законодавства; якщо ваші єпископи позбавлені громадянства, то мають бути виселені. Не має бути

жодного сумніву, що ми робимо щось не так. Так робиться в усіх цивілізованих країнах. Якщо у Франції є якісь проповідники, що не дотримуються охоронного законодавства щодо пам'яток архітектури, чи вони мусульмани, чи католики — приїжджає поліція і все опечатує. І до побачення!" — наголо- сив Юрій Чорноморець.

Адвокати Тарас Грицина і Петро Гамівка

- ◆ Судові адвокати у справах заповітів і майна
- ◆ Купівля та продаж нерухомості
- ◆ Сімейне право
- ◆ Нотаріальні послуги

1081 Bloor St. W. #200
Toronto, ON M6H 1M5
Tel.: (416) 532-8006

Desjardins Українська Народна Каса у Монреалі

Запрошуємо Вас до нашої каси,
де Ви можете отримати наступні послуги:

- кредити на навчання, купівлю нерухомості, відкриття власного бізнесу, особисті позики;
- кредитні картки, кредитні лінії;
- програми вигідного вкладу особистих заощаджень;
- вклади на освіту дітей (RESP) з державною допомогою від 20% до 40%;
- пенсійні програми з можливістю отримання позики (RRSP);
- грошові перекази по всьому світу;
- інвестиції та багато інших послуг.

Звертайтеся за адресою:
3250, rue Beaubien Est, Montreal, H1X 3C9
Телефон: (514) 727-9456, Факс: (514) 727-5886

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED

Заснована 1919 року

349 Weston Road (North of St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Єдина в Онтаріо
українська фабрика пам'ятників

- Фабрика і вистава відкриті для публіки (понад 60 пам'ятників на виставі)
- Обслуговуємо всі цвинтарі Канади і США
- Наші висококваліфіковані виконавці мають понад 300 років досвіду
- Ввічлива і професійна обслуга
- Позагодинні зустрічі за домовленням
- Домашні зустрічі можливі

Звертайтеся до власника
Андрія Латишка:
416-769-0674 або 1-888-836-7771

forum TV

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
п'ятниця - 9 AM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM
вівторок - 1 PM*

OMNI - BC
неділя - 8 AM
вівторок - 10 AM*
п'ятниця - 2 PM*

*Повторення

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА
SONG OF UKRAINE

З понеділка до п'ятниці
7:30 вечора
на хвилі 1320 AM

В прямому ефірі
www.cjmr1320.ca

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Road to Professionalism

Steve
905-385-8332

Specializing in: Classroom Teacher
Senior Driver Education In-Car Educator
80+ licence Renewal D.C.A

ПОСТУП

українська радіопрোগрама
Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання

Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

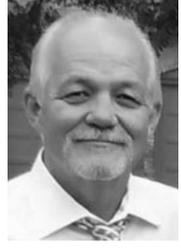
Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Tel. 647-550-5735

e-mail: ukrradiofm@gmail.com

Steve M. Woloshyn

Sales Representative

Office: 905-565-9200
Fax: 905-565-6677 Cell: 416-823-5551

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Missis-
sauga, ON L5S 1X2

www.SteveWoloshyn.com
Email:swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені,
\$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

FRIENDS OF UKRAINE DEFENSE FORCES DONATE TODAY

Будьмо в КОНТАКТ-і

ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Купівля та продаж нерухомості !

- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ

Sales Representative

E-mail: bpopovych@trebnet.com

(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490

BCU **Financial**
Кредитова Спілка Будучність

Фінансові Основи: Серія Вебінарів
TFSA: Розумний спосіб заощадити на майбутнє

Вівторок 28 березня 2023 р.
19:00
Онлайн

ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ

Реєстрація відкрита до 24 березня

Для додаткової інформації відвідайте bcufinancial.com

BCU Кредитова Спілка Будучність

**КРЕДИТ НА
НЕРУХОМІСТЬ**

5.35%*
5 років

*Deposit
Special*

5.10%*
22 місяців

Завітайте до відділу Кредитової Спілки Будучність або на сайт bcufinancial.com.

Rates are annual and subject to change. Offer valid from February 1, 2023.
*Terms and conditions apply: 5 year closed, fixed rate only; conventional or high-ratio; OAC;
detailed terms and conditions available upon request. We reserve the right to change,
extend, or withdraw this offer at any time.

*Terms and conditions apply: 22 month term only;
NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds.
Offer valid from March 7, 2023. Rates are annual and subject to change.
We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time.